

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.

Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocanova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).

Celje: Kocanova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Položaj v Španiji vedno bolj napet

Stavka se spreminja v popolnoma revolucionarni pokret — Obsedno stanje v Sevilji

Madrid, 21. julija d. Položaj v Španiji postaja zaradi stavkovnega pokreta, ki se se vedno širi, čim dalje bolj napet. Vlada si sicer prizadeva, da bi z energičnimi ukrepi obvladala položaj, toda zdi se, da se li vse bolj izmika iz rok. Stavka poštinskih uslužbencev se je razširila že na vso državo ter zajema tudi druge panoge državnih uslužbencev. Telefonski in brzojavni, kakor celotni poštini promet počiva v vsej Španiji. Edino zvezo Madrida z inozemstvom mora noč in dan čuvati vojaštvo. Tekom zadnjih dni je prišlo v vseh večjih mestih do krvavih spopadov med stavkajočimi in policijo. Stavkajoči postajajo čimdalje bolj agresivni in zatirale se, da ima stavka že popolnoma revolucionarni pokret.

Včeraj je prišlo v Sevilji ob priliki poroke nekega delavca, ki je bil ubit pri nedavnih demonstracijah, do novega krvavega spopada. Pogreba so se udeležile ogromne množice delavstva, ki so po poroke začele demonstrirati proti vladi.

Policija je poskušala demonstrante razgnati. Demonstranti so začeli streljati in vnela se je pravcata bitka, v kateri je ostalo na bojišču mnogo ranjenih in več mrtvih. Seje pozno zvečer, ko je prisnelo na pomoč tudi vojaštvo, se je posrečilo vzpostaviti mir. Vlada je dobila poročila, da skušajo stavkajoči odpraviti vsako avtoriteto, napasti kasarne, razpustiti civilno gardo, ki tvori glavni kader varnostne službe, in pomoriti vse ministre. Zaradi tega je vlada no snočni pozno v noč trajajoči seji proglasila nad Seviljo obsedno stanje, ki bo po potrebi razširjeno na vso državo.

Sevilla, 21. julija g. Delavstvo je samo delno sledilo komunistični paroli za splošno stavko. Javni promet pa vendar popolnoma počiva. Tudi listi niso izšli, ker se je tehnično osebje priključilo stavkajočim. Izjemno stanje je izvedeno z največjo strogostjo. Po mestu vozijo avtomobili z oboroženo policijo. Vsako zbiranje na ulicah je prepovedano.

Definitivna likvidacija dvolaštinskih posestev na bolgarski meji

Prihodnji teden se sestane stalna mešana komisija, ki mora letos dokončati svoje delo

Beograd, 21. julija. AA. Po sporazumu o likvidaciji dvolaštinskih posestev med Bolgarijo in Jugoslavijo se sestane 25. t. m. v Vrnjački Banji stalna jugoslovsko-bolgarska mešana komisija na svoje redno zasedanje. Na podlagi konvencije o likvidaciji dvolaštinskih posestev se mora delo za likvidacijo dovršiti letos. Zato se sestane ta centralna komisija, da bo nadaljevala svoje delo in razpravljala o pritožbah proti sklepom raionskih mešanih komisij ter rešila vračanja, glede katerih raionske komisije niso mogle priti do sporazuma. Mesto dosedanjega predsednika bolgarske komisije bivšega pomočnika mi-

nistra za notranje zadeve Ražuhanova, ki je dal ostavko, je imenovan za predsednika bolgarske komisije načelnik konzularnega oddelka ministrstva za zunanje zadeve v Sofiji Konstantin Vasov. Ostali člani komisije so general Zlačev, svetnik Kuzmov in en predstavnik bolgarskega poslanstva v Beogradu. Predsednik naše delegacije je Miroslav Janković, načelnik upravnega oddelka ministrstva za zunanje zadeve, člani pa divizijski general Dragoljub Milić, svetnik ministrstva Živadin Simeonović in šef oddelka ministrstva za notranje zadeve Dobrišav Adamović.

Madžarski prestolni govor

Svečana otvoritev novega narodnega predstavništva — Horthy poziva k delu za uresničenje madžarskih idealov, a obenem želi boljše odnošaje s sosedi

Budimpešta, 21. julija č. Z običajnimi večernimi ceremonijami, ki so jih vabili madžarski vladajoči krogi, je bil danes svečano odprt madžarski parlament, ki se je prvič sestel že včeraj. Kakor vedno ob takih prilikah, je bilo oslonje parlamenta močno obkroženo na policiji in vojski. Za kordonom je bilo na tisoče ljudstva, da vidi slikovit prizor, saj je večina članov poslanske in magnetske zbornice prišla v svečanih oblekah madžarskih plemičev. Prihod regenta Horthyja je bil naznanjen s trombami. Ko je regent stopil v svečano dvorano pod kuno, so ga navzoči burno aklamirali. Horthy je prečital svoj govor, v katerem najprej poziva parlament, naj v svojem delu gleda na to, da se oživijo veliki narodni ideali. V to svrhu naj sodelujejo vsi državljani in vse stran-

ke, da se odstranijo vse zapreke tej ideji. Omenjal je tudi s priznanjem Hooverov načrt in ostale poskuse, da se sanira gospodarsko življenje sveta. Nato je nadaljeval pregled bodočega parlamentarnega dela ter se dotaknil tudi odnošajev do drugih držav, zlasti do sosedov. Horthy je izrazil upanje, da se bo razmerje do teh držav popravilo ter uveljavilo tudi gospodarsko in politično življenje. Seveda pod pogojem, da se upošteva »pravična želja madžarskih manjšin«. Nato je regent proglasil parlament za odprt. Ko je regent odhajal z estrade, je bil zopet burno pozdravljen s ploskanjem, ko pa je stopil iz parlamenta, so ga ponovno pozdravile trombe. Takoj za tem sta se obe zbornici ločili in se zbrali vsaka v svoji dvorani k redni seji.

Ogromen požar v Šklednju pri Trstu

V luki je zgorelo 500 vagonov drv in skoro vse luške narave — Škode je nad 30 milijonov

Trst, 21. julija. g. V skladiščih pristanišča za les Duca d'Aosta je izbruhnil katastrofalni požar, ki je uničil ogromne zaloge lesa. Ogenj se je razširil z bliskovito nagljo in gasilci so mogli šele po večurnem prizadevanju požar lokalizirati. Ogenj morje se je videlo več kilometrov daleč in je nudilo v nočnih urah grandiozno strašno sliko. Ogenj je uničil okoli 500 vagonov lesa. Stvarna škoda, ki je najbrž precej kritična z zavarovalnino, se ceni na 10 do 15 milijonov lir.

Tudi v neki majhni občini blizu Postojne je velik požar uničil osem hiš. Iz St. Petra na Krasu poročajo o velikih gozdnih požarih, ki so trajali dva dni in povzročili veliko škodo. Tudi iz raznih drugih krajev po severnem Krasu poročajo o gozdnih požarih, ki so jih mogli udušiti šele po dolgem prizadevanju prebivalstva in gasilcev.

Šahovska olimpijada v Pragi

Partija dr. Vidmar: Bogotjubov remis — Po XIV. kolu smo padli na osmo mesto

Praga, 21. julija. h. Danes sta se na šahovski olimpijadi odigrali XIV. in XV. kolo. Rezultati so bili naslednji:

XIII. kolo: Jugoslavija: Nemčija 1 : 2 (1). Partiji dr. Vidmar in Bogotjubov ter dr. Astaloš: Ahues sta končali remis. Pirc je podlegel Richterju. Partija Kostić: Wagner je bila prekinjena.

Avstrija: Španija 2 in pol : pol (1). Švedska: Švica 4 : 0. Amerika: Italija 3 : 0 (1). Litva: Nizozemska 2 in pol : pol (1). Madžarska: Danska 2 in pol : pol (1). Norveška: Anglija 0 : 2 (2). Rumunija: Francija 2 in pol : 1 in pol.

XIV. kolo: Švica: Jugoslavija 1 : 1 (2). Partiji Naegeli: Kostić in Michel: König sta končali remis, partiji Joner: dr. Vidmar in Zimmermann: Pirc pa sta bili prekinjeni. Danska: Češkoslovaška 0 : 2 (2). Rumunija: Avstrija 0 : 1 (3). Poljska: Francija 2 in pol : pol (1). Španija: Švedska pol : 3 in pol, Nemčija: Litva 1 : 1

(2). Letonska: Madžarska 1 : 3. Italija: Norveška 2 in pol : pol (1). Nizozemska: Amerika pol : 1 in pol (2).

Stanje po XIV. kolu je: Poljska 33 (4), Amerika 32 (6), Letonska 32 (2), Češkoslovaška 31 in pol (5), Švedska 31 in pol (1), Nemčija 31 (4), Avstrija 30 in pol (6), Jugoslavija 30 (5), Madžarska 30 (3), Anglija 26 (5), Nizozemska 25 (4), Švica 21 in pol (5), Francija 21 in pol (3), Rumunija 21 (4), Litva 19 (5), Italija 16 in pol (5), Danska 15 in pol (5), Španija 10 (3), Norveška 7 in pol (3).

Borba za praškega nadškofa

Praga, 21. julija h. Zaradi odstopa praškega nadškofa dr. Kordača se nadaljuje v praških listih še vedno ostra kampanja. Kakor se zahtuje, bo novi nadškof imenovan najbrž šele septembra. V tej zadevi je danes papeški nuncij odpotoval v Rim.

TRDO DELO V LONDONU

Vse države kažejo resno voljo pomagati pri ozdravljenju Nemčije in vse Evrope — Konferenca se bo jeseni nadaljevala

London, 21. julija d. Državniki šestih velesil in Belgije so se posvetovali danes ves dan. Dopoldne je bila druga plenarna seja konference, popoldne pa seja ožje komisije finančnih ministrov. Jutri dopoldne bo zopet plenarna seja.

Ker so bili na pariških razgovorih v glavnem razčisti politični odnosi med Francijo in Nemčijo, so o njih v smislu pariškega dogovora v Londonu ne razpravljali. Pogajanja se vrte zato samo okrog strokovnega vprašanja, kako naj se priskoči na pomoč Nemčiji da vsaj za enkrat prebrodi najhujšo krizo.

Ukrepi o trajni sanaciji Nemčije in skupno z njo tudi drugih evropskih držav so mnogo bolj komplicirani in rabijo zato za sporazum mnogo več časa. Na londonski konferenci do njih ne bo prišlo, vendar pa se bodo pogajanja nadaljevala celo poletje, v jeseni pa se bo v Londonu sestala nova svetovna konferenca, ki bo obravnavala celotni kompleks evropske finančne in gospodarske krize.

Dosedanje seje konference

London, 21. julija. AA. Po svoji snočni otvoritveni seji se je konferenca sedmih držav sestala na novo posvetovanje davi ob 10. v zunanjem ministrstvu. Seja je trajala več ur.

Snoči po seji se je vršila v spodnji zbornici na čast dr. Brüninga in Curtiusa svečana večerja. Prisotni so bili ministrski predsednik Macdonald, zunanji minister Henderson, zakladni minister Snowden in permanentni podtajnik za zunanje zadeve sir Robert Vansittart. Državniki so razpravljali ob tej priliki o položaju. Nocoj pogosti ministrski predsednik Macdonald francoskega ministra.

Dopoldanska seja je trajala skoraj tri ure. Na konferenci so med drugim sklenili poveriti izdelavo osnutka za mednarodno finančno sodelovanje posebni komisiji, v kateri so finančni ministri držav, zastopani na konferenci. Komisija se je sestala popoldne ob 3.30 pod predsedstvom ministrskega predsednika Macdonalda in v prisotnosti kancelarja Brüninga. O rezultatu posvetovanj bo ta komisija poročala plenarni seji konference, ki se zopet sestane jutri dopoldne. Računajo, da bodo razpravljali na tej seji o nemški prošnji za kratkoročni kredit v znesku 1500 milijonov mark (20 milijard Din), ki naj bi ga dale Nemčiji emisijske banke v Londonu zastopanih držav.

London, 21. julija. s. Konferenca sedmih držav je bila ob 12.45 odročena za popoldanski odmor. O dopoldanski seji je bil izdan naslednji komunikat: »Konferenca se je sestala ob 10. ter se posvetovala o možnostih mednarodnega finančnega sodelovanja, ki bi lahko čim prej doseglo gospodarsko ravnotežje v Nemčiji; ti ukrepi so mišljeni kot priprava za proučitev nadaljnjih ukrepov, ki se bodo pokazali za potrebne, da se finančna situacija Nemčije zopet trajno postavi na trdne temelje. Dogovorjeno je bilo, da se bodo finančni ministri na konferenci zastopanih držav ter državni kancelar dr. Brüning danes popoldne pod predsedstvom Macdonalda sestali na novo sejo, na kateri bodo dalje proučevali navedena vprašanja.«

Stimson je zadovoljen

London, 21. julija. s. Državni tajnik Stimson je danes popoldne v nekem razgovoru pripomnil, da je z današnjo dopoldansko sejo zadovoljen. Zdi se mu, da je po izidu današnjih razgovorov in poteku posvetovanj v Parizu vse problem razčiščen in ima najlepše izgleda za uspešno rešitev. Formalnega predloga na današnji dopoldanski seji ni bilo, vendar so razni delegati obrazložili naziranja svojih vlad. Na razgovoru delegatov, med katerimi je stal predsednik Macdonald predlog za stabilizacijo obstoječih kreditov, se je razpravljalo, ali bo Nemčija še potrebovala denar. Načelo se je tudi vprašanje kako bi se dobil denar. Stimson je zaključil, da se mora ta konferenca hitro končati, če hoče doseči vidnih uspehov.

V jeseni nova konferenca

London, 21. julija č. Iz krogov londonske konference se doznavajo, da bo trajala konferenca verjetno samo do petka in se nato prekinila ter se nadaljevala šele septembra. Šele takrat padejo konkretne odločitve o rešitvi svetovne gospodarske krize. Sedaj bo imela konferenca samo značaj izmenjave mnenj. Te vesti še niso potrjene. Govori se, da bodo med tem angleški in francoski ministri obiskali Berlin.

Nemške informacije

Berlin, 21. julija. AA. Takozvani drugi Hooverov načrt, ki ga je po washingtonskih vesteh predložila Amerika londonski konferenci, je zbudil v Berlinu novo upanje. Listi še ne vedo veliko povedati o tem načrtu.

Dobro poučeni krogi pravijo, da bo Anglija najbrž podpirala nemški predlog, naj se Nemčiji dovoli kratkoročni kredit. Potrebno vsoto bodo zbrale emisijske banke in privatni bančni sindikati. Ni izključeno da bo ta kredit po 90 dneh podalšan. Gospodarski krogi menijo, da bi šestmesečni kredit rešil nemško valuto, preprečil bi brez kaitala in omogočil bi povratek inozemskih kreditov, ki so bili odpovedani, ko je nastala kriza.

Kancelar Brüning in zunanji minister Curtius se vrnejo najbrž že v petek v

Berlin. Spremljala jih bosta ministrski predsednik Macdonald in zunanji minister Henderson, ki bosta tako vrnila poset nemških ministrov.

Voditelji onozicije Hugenberg, Hitler in predsednik »Stahlhelm« Sedtke so poslali kancelarju Brüningu brzojavko, kjer izjavljajo, da nemški narod ne bo trpel nadaljnjih omeitev svoje suverenosti.

Skupna advijenca pri angleškem kralju

Berlin, 21. julija. s. V četrtek zvečer se bo vsil najbrže sprejem vseh inozemskih državnikov, ki bivaljo v Londonu, pri angleškem kralju. Kakor računajo bo londonska konferenca zaključena v petek.

Berlinski obiski francoskih in angleških državnikov

Berlin, 21. julija s. V London odposlani posebni poročevalci »Vossische Zeitung« poročajo, da bosta dr. Brüninga in dr. Curtiusa na povratku iz Londona v Berlin najbrž spremljala Macdonald in Henderson, da sedaj izpolnita svojo obljubo glede poseta v Berlinu. Angleška državna hočeta s svojim potovanjem v Nemčijo neposredno na londonski konferenci podčrtati prijateljska čustva Anglije za Nemčijo ter s tem pomirjevalno in bodrilno vplivati na nemško javno mnenje. Za avzurst se pričakuje potem prihod francoskega ministrskega predsednika Lavalja in zunanje ministra Brianda. Tudi ta obisk naj bi pripomogel, da bi se učvrstilo mednarodno zaupanje. Sedanjí londonski dnevi naj bi bili potemtakem pričetek trajnega sodelovanja v Londonu zastopanih držav.

Berlin, 21. julija. AA. Službeno potrjujejo, da je Brüning po sestanku v Parizu povabil predsednika francoske vlade Lavalja in zunanje ministra Brianda, naj obiščeta Berlin.

Londonski listi

London, 21. julija. AA. V poročilu o konferenci pravi »Daily Mail«, da je po-

membno, da je London ponovno postal središče mednarodne diplomacije. V sedanjí krizi je London dal svetu lep primer trdnosti in samozatajevanja. Anglija ima vsa potrebna svojstva, da izloči mednarodne spore in obnovi dobro voljo.

»Daily News« piše, da bi bilo dobro in pametno posoditi Nemčiji denar, ki ga v resnici potrebuje. List nadaljuje, da stopa Evropa sedaj v dobo resničnega mira in gotovosti, da bodo vse storili, da se odstranijo zapreke, ki sta jih postavila bojazen in narodni ponos na pot njenega gospodarskega razvoja. Gotovo je, da sedanja konferenca ne more storiti vsega. Zato tudi nima časa, položila pa bo temelje za nadaljnje delo. Konferenca mora pripraviti svet, da bodo problemi, ki jih ne bo rešila že sedaj, rešeni vsaj v bližnji bodočnosti.

Štirinajstdnevno izplačevanje plač v Nemčiji

Berlin, 21. julija č. Danes je bila izdana nova zasilna uredba, s katero pooblašča predsednik Hindenburg vlado, da se uradniške plače nakazujejo v dveh obrokih, 1. in 10. dan v mesecu. To velja tudi za plače predsednika republike in ministrov. V uredbi se priporoča, naj bi tudi zasebniki uveljavili v tem smislu nakazovanje plač svojim uslužbencem. Posebne odredbe ureja jo plačevanje stanoarine.

Po drugi, tudi danes objavljeni zasilni uredbi se bodo za neplačane davke plačevalci obrestri 5 do 12 odstotkov, obračunavajoč vsakih 15 dni. Izvzeti so primeri, kjer je bila dovoljena odgoditev.

Ustavljeni nemški listi

Berlin, 21. julija. g. Berlinski policijski predsednik je zaradi žalitev vlade za pet dni prepovedal izhajanje lista »Nationale Post«, ki so ga začeli hitlerjevci izdajati namesto ustavljenega »Angriffa«. Dalje je bilo prepovedano izhajanje revije »Das Fatale« znanega pacifista Erika Mühsama. Končno je bila včeraj zaplenjena številka komunističnega lista »Der Erwerbsloose«.

Nov Hooverov predlog

Hoover meni, da se da Nemčiji pomagati brez novih velikih posojil

Washington, 21. julija g. Državni podtajnik Castle je sprejel danes v Beli hiši zastopnike tiska ter jim obrazložil vsebino novega, že včeraj napovedanega Hooverovega načrta, ki je bil že predložen londonski konferenci. Vsebinska tega predloga je v kratkem ta, da naj se tekoči krediti začasno pustijo, kratkoročni pa spremeniijo v dolgoročne. Glavne štiri točke novega predloga so:

1. Politično atmosfero v Evropi je treba razčistiti z medsebojno dobro voljo, posebno med Nemčijo in Francijo.

2. Inozemski bankirji naj pustijo svoje kredite v Nemčiji, ki znašajo pri-

bližno 1.200 milijonov dolarjev.

3. Imenuje naj se mednarodna komisija, ki naj prouči finančni položaj Nemčije in ugotovi, ali je za konsolidacijo nemških financ potreben dotok še novih kapitalov.

4. Kratkoročni krediti naj se spreminijo v dolgoročne.

Državni podtajnik Castle je pri razlagi novega Hooverovega načrta naglašal, da zapletujejo politične razmere gospodarske probleme v Nemčiji. Iz novega ameriškega predloga se da povzeti, da ameriška vlada ne namerava dovoliti novih posojil in odklanja tudi vsako novo finančno garancijo.

Strahovito pustošenje ciklona na Poljskem

Strašno razdejanje v Dublinu in okoli — Veliko ljudi je bilo ubitih in ranjenih — Ogromna škoda

Varšava, 21. julija. AA. Nad velikim industrijskim mestom Lublinom je divjal nastrahnejši ciklon v poljski zgodovini. Pri tem je bilo ubitih 19 oseb in nad 300 več ali manj ranjenih. Materialna škoda je ogromna. Vihar je odnesel strehe, izruval brzojavne drogeve, prevrčal vozove in avtomobile in celo železniške vagonce. V nekem primeru je vihar dvignil v zrak avto in ga vrzel s tako silo na tla, da je bil šofer ubit, trije potniki pa hudo ranjeni. dočim je avto popolnoma uničen. Na

postaji je bilo ubitih mnogo konj, ki so bili določeni za konjsko dirko v Varšavi. Škoda, ki jo je povzročil ciklon v okolici, še niso ugotovili, ker so vse telefonske in brzojavne zveze okrnjene. Boje se, da je veliko več mrtvih kot poročajo.

Lublin, 21. julija s. Vihar je razdejal ali hudo poškodoval okoli 1000 hiš. Osem vagonov, ki so stali na kolodvoru, je veter prevrnil. Strehe in brzojavni drogovci so frčali po zraku.

Brentano umrl

Monakovo, 21. julija. č. V 78. letu starosti je umrl znan nemški socialni politik dr. Lujo Brentano.

Protesti proti nemški taksi za inozemska potovanja

Berlin, 21. julija. h. Češkoslovaški poslanik dr. Svalekovsky je posredoval danes pri nemški vladi zaradi novega davka na potne liste za potovanja v inozemstvo v višini 100 mark (1350 Din), s katerim je med drugimi oškodovana tudi češkoslovaška turistika. Poslanik je zahteval vsaj nekaj izjem za potovanja v zdravilišča in kopališča. Slične proteste so vložili tudi avstrijski, švicarski, belgijski in nizozemski zastopniki. Novi davek na potne liste za potovanja v inozemstvo bo uveljavljen danes popolnoma. Zaradi tega je bil v Nemčiji tekem dneva ogromen naval na potovalne pisarne, ker hoče vsakdo, ki namerava letos potovati v inozemstvo, še danes prekoračiti nemško mejo. V prihodnjih dnevih računajo, da bodo tekli železniški vagoni, ki so namenjeni preko nemške meje, prazni.

Piscator ravnatelj moskovskega gledališča

Moskva, 21. julija č. Sovjetska vlada je imenovala znanega berlinskega režiserja Piscatorja za ravnatelja mednarodnega gledališča v Moskvi.

Izplačila preko proračunskega leta pri banknih upravah

Beograd, 21. julija. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za finance predpisal in proglasil zakon o podaljšanju računskega leta po proračunskih banknih uprav za proračunsko leto 1930/31. Zakon določa, da navzile naredbi o ugotovitvi imovine, načina upravljanja in bučjetiranja banovin in o likvidaciji imovinskih odnošajev dosedanjih sreskih in oblastnih samouprav po zakonu z dne 3. oktobra 1929 morejo kr. banske uprave vršiti izplačila v breme odobrenih kreditov po proračunu 1930/31 do vključno 31. avgusta 1931. Ta zakon stopi v veljavo z dnem objave v Službenih novinah.

V XX. stoletju kulture in človečanstva

Bruselj, 21. julija. AA. Iz Leopoldvillea v belgijskem Kongu poroča upravnik neke tamonje vasi, da so kanibali ubili komisarja Ballota in ga požrli. Vlada je poslala v vas kazensko ekspedicijo, ki je postrelila s strojnimi puškami 50 domačnov. Krivci so bili aretirani.

Nova podmornica

Cherbourg, 20. julija AA. Tu so spustili v morje veliko podmornico »Espoir«. Podmornica ima 1570 ton.

Pravilnik o razlastitvi gozdov za agrarno reformo

Izredno važna dopolnila k zakonu o likvidaciji agrarnih odnošajev — Rok za vlaganje prijav za dodelitev gozda ali gozdnih pravic je podaljšan

Beograd, 21. julija. AA. Minister za poljedelstvo je v sporazumu z ministrom za šume in rudnike v soglasju s predsednikom ministrskega sveta predpisal pravilnik o višini in načinu izplačila odškodnine za razlastene gozdove in o zadevnem postopku.

Člen 1.

Določitev odškodnine in postopek

1. Gozdovi (gozdna zemljišča s sestavinami) strogega starega zaščitnega značaja (zaščitni pasovi visokih leg, zaščitni pasovi ob javnih prometnih sredstvih in hudo-urniških področjih, plazovih itd.) in vse ostale neprodne površine v sestavi teh gozdov se bodo razlastili brez pravice do odškodnine.

2. Ako navedeni gozdovi še niso izločeni na podlagi gospodarskih osnov, je potreben podroben postopek po paragrafu 18. zakona o gozdovih.

Čl. 2.

1. Odškodnina za druge gozdove (gozdna zemljišča s sestavinami) se bo določila na podlagi čistega katastrskega dohodka po stanju na dan 27. februaria 1919.

2. Gozdovi I. in II. razreda starega čistega katastrskega dohodka bodo tvorili prvi razred agrarne cenitve, gozdovi III. in IV. razreda starega katastrskega dohodka bodo tvorili II. razred agrarne cenitve, V. in VI. razred starega čistega katastrskega dohodka bo III. razred agrarne cenitve, VII. in VIII. razred čistega katastrskega dohodka pa IV. razred agrarne cenitve.

Odmera odškodnine

3. Cena I. razreda se odredi tako, da se bo stari čisti katastrski dohodek gozdov II. razreda katastrske bonitete, izražen v kronah, pomnožil s količnikom 200. Tako dobljena svota je dinarska cena za I. razred agrarne cenitve.

4. Cena II. razreda se določi tako, da se vrednost I. razreda zmanjša za 20 odstotkov.

5. Cena III. razreda se ugotovi s tem, da se vrednost II. razreda zmanjša za 20 odstotkov.

6. Cena IV. razreda se določi tako, da se vrednost III. razreda zmanjša za 50 odstotkov.

Čl. 3.

1. Odškodnina po gornjem členu velja za normalno porasle gozdove, stare nad 100 let in najboljše vrste lesa ter brez posebnih težkoč za razlastitev.

2. Ali so razlasteni gozdovi podnormalno porasli, kolikšna je njihova starost, kakšna jim je vrednost lesa in ali obstoje posebnih težkoč za razlastitev, bodo določile manjšo vrednost od primera do primera posebne komisije. Ta ocena bo veljavna za obračun.

Cenilne komisije

Čl. 4.

Za opravljanje del po čl. 3. 5. 8 in 9 tega pravilnika bo ban imenoval komisije, ki bodo sestojale iz dveh kvalificiranih gozdarskih veščakov. Eden od teh bo sreski gozdarski referent dotičnega sresa, eden pa poljedelski strokovnjak banske uprave. Komisijam bodo predsedovali sreski načelniki srezov, kjer so gozdovi.

Čl. 5.

1. Te komisije bodo poskrbele oziroma določile na licu mesta te podatke:

a) potrebo agrarnih subjektov v smislu paragrafa 24 zakona, (ki vsebuje določbe glede pašnikov in gozdov v dravski banovini) vpoštevajoč pri tem število članov zainteresir. kolekt. telesa, in o velikosti in stanju gozdov, ki so jim doslej lastniki;

b) razpoložljive gozdne površine v smislu paragrafa 24 zakona, pri čemer je treba paziti na njihovo gospodarsko stanje, gospodarsko pripadnost in na potrebe gozde industrije, za katere je treba primer- no izvesti načela čl. 1. in 2. zakona z dne 15. marca 1929 l. o zaščiti domače lesne industrije, tako da se ji po možnosti za- jamči primerna kapaciteta tehničnega lesa iz lastnih gozdov;

c) možnosti ustanovitve novih gospo- darskih celot z ozirom na dosedanje in novo posest agrarnih subjektov.

2. Razen tega bodo komisije poskrbele zemljiškoknjižne izpiske, izvečke iz last- niških listin in lastniških knjig zemlji- škij zajednic, popise rodbin zainteresira- nih vasi oziroma upravnih občin, ter se- stavile pregledne načrte velikih gozdnih posetev.

Čl. 6.

Veleposestniki so dolžni, da predložijo ko- misijam popolne gospodar. podatke, kon- trolne knjige in ostalo gradivo za cenitev z vsemi načrti.

Čl. 7.

Pri novo ustanovljenih kolektivnih te- lah, kakor tudi pri že obstoječih, ki bodo izpopolnjena z novimi posesti, tvori osno- vo za ustanovitev oziroma za izpopolnitev popisa vseh upravičencev celokupno število prebivalcev (rodbin), ki stalno prebi- vajo v dotičnih občinah ali vseh.

Čl. 8.

1. Komisije bodo sestavile o svojem delu zapisnik, v katerega morajo poleg podat- kov po čl. 3 in 5. tega pravilnika vsebovati opombe in zahteve agrarnih subjektov in veleposestnikov.

2. Komisije morajo zapisniku priložiti vse gori navedene listine in načrte.

Čl. 9.

1. Na osnovi tako zbranih podatkov in načel v smislu čl. 1, 2, 3, 5 in 7. tega pravilnika bodo komisije za vsako gozdno ve- leposestvo, za katero se zahteva razlastitev, predložile utemeljen predlog:

a) o površini, ki jo je treba razlastiti v korist vsakega posameznega subjekta,

b) o ocenitvi manjše vrednosti v smislu čl. 3. tega pravilnika.

2. Na ta način utemeljene predloge mo- rajo komisije predložiti brez zavlačevanja preko pristojne banske uprave ministrstvu za poljedelstvo, da jih reši v smislu § 24. zakona.

Specijalne odškodnine.

Čl. 10.

Odškodnina za gozdna zemljišča (krče- vine) imovinskih občin, ki so bila na osno- vi dosedanjih zakonov o agrarni reformi

že poljedelstvo kultivirano, se bo določila po odredbah § 28 zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih.

Čl. 11.

Odškodnina za gozdne pašnike in za druge površine, ki jih je mogoče obdelati in ki se nahajajo v sestavi gospodarskih edinic, se bo določila po predpisih § 28 za- kona o likvidaciji agrarne reforme na ve- leposestvih.

Čl. 12.

Odškodnina za zgradbe in za druge gradbene objekte, ki so potrebni za upra- vo, ekonomijo in izkoriščanje gozdov, ki se naj razlastijo, se bo določila na podlagi § 34 zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih.

Čl. 13.

1. Če se vsa površina ali pa samo en del gospodarske enote razlasti v korist neka- terih agrarnih subjektov, bodo dotični sub- jekti participirali pri plačanju odškodnine po stanju in površini gozdov, ki so mu pri- padli.

2. V kolikor bodo obstajali upravičeni razlogi gozdno-gospodarskega značaja za- per razdelitev razlastenega gozda, ne glede na površino, se bodo zadržali odnosi agrarni subjekti.

Industrijske naprave so izvzete.

Čl. 14.

1. Izvzamejo se iz razlastitve vse naprave za predelavo lesa in drugih gradbenih ob- jektov, ki služijo veleposestniku v in- dustrijske svrhe, kakor tudi za eksploatacijo preostalega dela gozda.

2. Za gradnje gozdnih cest, potov in skladišč kakor tudi za njihove objekte se ne plača nikakoli odškodnine.

3. Višina odškodnine se ugotovi na pod- lagi cen, ki bi se mogle doseči s prodajo samo onih delov naprav objektov in in- stalacij za predelavo lesa, ki se lahko upora- bijo za aplanacijo gozdov vobče (železni material in konstrukcije, tekoči materiali, stroji in ostali uporabljivi deli instalacij za predelavo lesa).

4. V koliko te naprave, instalacije in drugi objekti ne pridejo v poštev za agrar- ne subjekte, sme lastnik gozda v roku pol leta od dneva pravne veljave razlastitve, nega odloka odstraniti te naprave, in- stalacije in ostale objekte v svojo korist. Če lastnik tega ne stori, pripadajo te napra- ve, instalacije in ostali objekti brez od- škodnine dotičnim agrarnim subjektom.

5. Če bi bile te naprave, instalacije in ostali objekti potrebni tudi za eksploata- cijo razlastenega gozda, kakor tudi za ostali del gozda, ki bo ostal veleposestni- ku v govodno-uporabo, je dolžan dotični veleposestnik dovoliti vso porabo vseh navedenih naprav proti odškodnini in na- čin, ki se sporazumno ugotovi.

6. V primeru spora po 4. odstavku tega člena je obvezen sklen paritetnega razso- dišča štirih članov. Predsednika imenuje pristojna banska uprava.

III.

Način izplačila.

Člen 15.

1. Glede na posebni značaj gozdnega go- spodarstva se lahko prizadejati agrarnim subjektom dovoli odgoditev plačevanja anu- itet, če nastopijo za to upravičeni razlogi.

2. Obrazložene prošnje za odgoditev pla- čila je treba v roku enega meseca dni pred dospelostjo plačilnega roka poslati preko sreskega načelnika banski upravi, ki bo o tem razsodila.

3. Te prošnje se lahko ponove, če bi tudi po podaljšanem roku obstajali isti razlogi.

Člen 16.

Vse ostale odredbe za izplačilo odškod- nine po zakonu o likvidaciji agrarne refor- me na veleposestvih veljajo tudi za razla- ščene gozdove.

III.

Sklepna določila.

Člen 17.

1. Tiste gozdne površine in gozdovi, ki so na podlagi sklepa državnih oblasti že izločene za potrebe agrarne reforme, se lahko zaokrožijo, odnosno komasirajo v me- jah prirodnih gravitacij, ki bodo najboljše ustrezale rentabilnosti gozdnega gospodar- stva agrarnih subjektov in lastniku pre- ostalega dela gozda.

2. Pri tem je treba stremeti za tem, da novo določene meje obsegajo najmanj toli- ko površine, kolikor je je že izločene.

Člen 18.

1. Vse gospodarske osnove in ostali tak- sationski operati z vsemi načrti, ki so bili dozdaj sestavljeni za razlastene gozdove in gozdna zemljišča, bo prodal lastnik brez od- škodnine agrarnim subjektom, odnosno sre- skemu načelnstvu, v čigar področju se raz- lasteni gozdovi nahajajo.

2. Če se razlasti samo en del teh goz- dov, se stavijo lastni elaborati in načrti na razpolago sreskemu načelnstvu v svrhu prepisa tistih podatkov, ki se nanašajo na razlasteni gozd, brez pravice do odškod- nine.

Člen 19.

Če so potrebe agrarnih interesentov to- likšne in je razpoložljivih gozdov tako malo, da se morajo razlastiti vse do maksi- ma, določenega v členu 24. zakona, ima veleposestnik v smislu člena 13. v zvezi s členom 24., odstavek 4. zakona pravico op- cie, vendar tako, da s tem ne onemogoči izročitve preostalih gozdov namenu, v ka- terem se razlasti iz gospodarskih razlogov.

Člen 20.

1. V koliko obstoje pogodbe glede ek- ploatacije razlastenih gozdov, so prepusti dogovoru strank, ali bodo še dalje ostale v veljavi.

2. V primeru nesporazuma bodo ekspo- latorji izkoristili samo etat za eno gospo- darsko leto, ki se zaključijo do 1. aprila 1932 z obvezo, da bodo primerno plačali novemu lastniku.

Člen 21.

Uprav in nadziranje nad razlastenim gozdom se bo vršilo po značaju kolektivnih enot po obstoječih zakonih.

Člen 22.

Predpisi tega pravilnika veljajo v vseh

primerih, v katerih gre za razlastene goz- dove.

Člen 23.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se raz- glasi v »Službenih Novinah«. Od tistega dne se začne šteti roki, določeni v členu 21. za- kona.

Pravilnik se nanaša predvsem na razlastitev gozdov po § 24 zakona o li- kvidaciji agrarne reforme, ki vsebuje določbe za gozdove v dravski banovini in v Gorskem Kotaru. Ta § daje pravico do razlastitve veleposestniških gozdov, ki presegajo 1000 ha, in sicer občinam, zemljiškim zajednicam, sku- pinam poljedelcev kot pravnim osebam, kakor tudi državi in samouprav- nim telesom ter splošnim pravnim osebam s splošno koristnimi cilji. Svrha raz- lastitve pa je v zakonu določena za pa- šo živine, za preskrbo prebivalstva s kurivom in stavbinim lesom ter s lesom za hišno industrijo, kakor tudi za osta- le gospodarske potrebe. Po citiranem paragrafu zakona morajo zainteresira- ni agrarni subjekti v roku od 30 dni po uveljavljanju (to je do 26. t. m.) vložiti preko banske uprave prošnje za dodelitev gozdnega zemljišča. V smi- slu pravkar izdanega pravilnika (zad- nji paragraf) pa se prične šteti ta rok šele od dneva uveljavljanja pravilni- ka. S tem je torej ugodeno želji mno- gih interesentov, da se rok za vloži- tev prošnji podaljša.

Avstrijska industrija in nova trgovinska pogodba z Jugoslavijo

Dumaj, 21. julija. V današnji številki lista »Neues Wiener Tagblatt« objavlja dr. Robert Breza zanimiv članek o avstrijsko-jugoslovenski trgovinski pogodbi, v kate- rem pravi med drugim: Čeprav avstrijs- kim agrarnim krogom za čas pogajanj ni mogoče odrediti uvidenosti, zlasti pri dolo- čitvi ugodnostnih kontingentov za uvoz jugoslovanske živine, je bilo vendar za uveljavljanje številnih avstrijskih carin- skih poviškov na agrarne proizvode potre- bo no vti v kup omejitve v pogledu jugo- slovanskih pogodbenih carin. Posebno ob- čutno je za avstrijsko industrijo povišanje jugoslovanskih carin za kovinske predme- te. Papirna industrija se je morala odpo- vedati vezavi carinske prostosti za uvoz celuloze v Jugoslavijo, lesna industrija pa ugodni carini na zaboje za češnje, dočim je istočasno ostala pogodbeno carina za uvoz češnje v Avstrijo neizpremenjena. Omejitve v jugoslovenski tarifi niso bile izravnavane z nikakim morebitnim razširje- njem dosedanjih koncesij od strani Jugo- slavije, čeprav je avstrijska industrija pri- javila številne tozadevne želje. Obžalovati je torej, da tem željam industrije ni bilo mogoče ugoditi in da mora avstrijska in- dustrija doprinesati le žrtve. Industrijski krogi, ki bi se morali pri lanskim pogaja- njih zadovoljiti z nekaterimi poviški ju- goslovanskih carin, so mislili, da bodo iz- gledali za pogajanja letos sprčo odpovedi pogodbe ugodnejši. Ta pričakovanja pa se niso uresničila, ker je obstajala na jugo- slovanski strani taktična prednost, ki ob- stoji v tem, da je promet agrarnih proiz- vodov, ki jih izvažajo Jugoslavija, manj ob- čutljiv za carinske poviške kakor izvoz avstrijskih industrijskih izdelkov. Avstrijs- ka industrija je leto za letom podpirala zahteve agrarcev, da bi sama dosegla več- jo zaščito. Izguba izvoznih možnosti v Ju- goslavijo pa je druga plat medalje, čije prva plat je z napisom »Zaščita domače produkcije našla včas preveč dopadenja.

Utesnitev obmejnega prometa z Avstrijo

Z novo avstrijsko-jugoslovensko trgo- vinsko pogodbo, ki je v nedeljo stopila v ve- ljavo, so bile spremenjene tudi nekatere določbe dosedanjega sporazuma o ureditvi obmejnega prometa. Te izpremembe pome- nijo precejšno utesnitev obmejnega pro- meta z Avstrijo, ki tangira našo dravsko ba- novino. Pri pogajanjih je avstrijska dele- gacija zastopala stališče, da zavzema car- ne prost uvoz blaga v obmejnem prometu tak obseg, da občutno tangira avstrijske interese. Žal ne obstoja nikak ločena sta- tistika o izvozu blaga v obmejnem pro- metu, ki bi morala pokazala, da je biljozen. Av- strijcev pretirana. Doselej je bilo mogoče obmejnemu prebivalstvu iznesti brez car- ne iz obmejnega pasa (ki sega do 15 km) v Avstrijo dnevno 5 kg moke, kruha in navadnega peciva, sedaj pa je ta količina znižana na 3 kg. Dovoljen iznos jaje je re- duciran od 50 na 5 kom.; dovoljen iznos mesa od 4 na 1 kg in iznos sira, masla ter smetane od 2 na 1 kg. Gotove utesni- te so uvedene tudi glede dovoza žita v mine in okroglega lesa v žage, ki ležijo v drugi državi.

Blagodejen dež po vsej državi

Zagreb, 21. julija. 8. Včeraj proti večeru je pričelo v Zagrebu polagoma deževati in je deževalo bolj ali manj neprestano do 2. ponoči. Ob tej uri je malo prenehalo, nato pa zopet lilo in deževalo do jutra. Davi je bilo stanje Save 120 cm pod nor- malno, nočjo pa samo še 110 cm. Kopaljšča ob Savi so kakor izumrla. Sava pa ni po- polnoma nič kalna, ker je žejna zemlja vpija gotovo svojih 90 odstotkov padavin.

Beograd, 21. julija. p. Po dolgi nezno- si vročini je danes prvič v Beogradu pričelo mirno deževati. Moča bo gotovo popravila posevke. Deževalo je, dasi še ne dovolj, skoro v vseh pokrajnah države.

Devet avtomobilov zgorelo

Beograd, 21. julija. 8. Iz Novega Sada javljajo, da je zgorela sinoči velika garaža v Železniški ulici 22, last Antona Molnar- ja. Zaradi bližnjih velikih zalog bencina je bila velika nevarnost še večje katastrofe. V garaži je bilo tudi 9 novih avtomobilov, ki so vsi zgoreli. Škoda je ogromna.

Letalski manevri nad Londonom

London, 21. julija 8. Davi so bile zaklju- čene velike vežbe angleške zračne vojske. Izvršena je bila na London ofenziva 80 bombarderskih letal, ki so manevrirala v višini 5.000 m.

Mezdna pogajanja med TPD in rudarji

Družba hoče znižati rudarske mezde — Ugovori delavskih zastopni- kov — Pogajanja se bodo nadaljevala

Poročajo nam:

V torek 21. t. m. ob pol 11. so se sestali na ravnanstvu TPD zastopniki družbe in rudarskega delavstva k razpravi o novi mezdni tarifi v rudnikih TPD. Razpravi je prisostvoval tudi g. rudarski glavar Ste- gar. Na razpravi je obrazložil uvodoma g. generalni ravnatelj Rihard Skubeč, da sili težka kriza tudi trboveljsko družbo re- dirati obstoječe mezdne tarife. To revizijo utemeljuje družba s tem, da so padle ce- ne živinskih potrebščin za 15 do 20 odst. in da je padla oddaja premoga od 1.900.000 na 1.200.000 ton na leto, kar je produkcijo zelo podražilo. Iz vseh teh razlogov je družba prisiljena povsod štediti in mora poseči tudi po delavskih plačah, ki znaša- jo v rudnikih TPD 53 Din na štih, dočim znašajo pri državnih rudnikih le 45 Din na štih.

Družba namerava znižati delavske mi- nimalne plače za 7 odst. Pri akordih misli »znižati predvsem premije. Premije se bo- do znižale bolj tam, kjer so sedaj visoke in to do 50 odst. Osnovne akordne po- stavke so se znižale za posamezne rudnike različno. Znižanje se giblje po rudnikih od 25 do 12 odst.

Delavski zastopniki so izjavili, da mo- rejo vzeti predloge družbe za enkrat sa- mo na znanje, ker morajo o njih delavstvo šele obvestiti, zlasti morajo pregledati no- vo akordno tarifo lokalni rudarski zaupniki in delavstvo.

V načelni diskusiji so ugotovili delavski zastopniki, da je sicer res, da so zadnji čas cene živinskih potrebščin padle in da je plača na štih v rudnikih TPD nekaj višja, nego v državnih rudnikih. Res pa je

tudi, da je obremenitev tone premoga z mezdami zadnjega leta mnogo bolj padla, kakor obremenitev z drugimi izdatki in tudi bolj nego so padale cene premogu. Zato je treba začeti s štednjo drugje, kakor pri mezdah. Res je tudi, da proti plačam v državnih rudnikih ni takih pritožb, kakor v rudnikih TPD, ker tam ni premijskega sistema, valed česar so tam: plače mnogo bolj enakomerne kakor v trboveljskih rudnikih. Razen tega so faktični mesečni zaslužki tam večji, ker se manj praznuje. Končno ima delavstvo v državnih rudnikih razne druge ugodnosti, kakor n. pr. plače- ne dopuste itd. Tisti, ki delajo na urno mezdo, zaslužijo v rudnikih TPD pri seda- njem praznovanju v rudnikih na mesec ko- maj 350 do 750 Din. Od tega je treba od- biti še 100 do 120 Din za razne odbitke. Na znižanje teh in takih zaslužkov delav- skim zastopnikom pod nobenim pogojem ni mogoče pristati. Zato je bistven pogoj za uspeh nadaljnjih pogajanj, da ostanajo vsaj minimalne mezde nedotaknjene.

Tudi osnovne akordne mezde so se pov- šale napram predvojnimi postavkam le v razmerju 1 K je 7 Din, to je daleč pad sedanjo draginsko relacijo. Znižanje teh postavk ni utemeljeno. Res je sicer, da iz- da družba skoraj toliko kot za osnovne akorde za tako zvane premije za večjo stro-itev. Ni pa pravilen mezdni sistem, ki da- je skoro polovico akordnega zaslužka v ob- liki premij.

Po diskusiji o nekaterih detaljih pred- logih k mezdni pogodbi je bila razprava prekinjena in se bo nadaljevala v ponedel- ljek dne 27. t. m.

Velika požarna nevarnost za Galjevico

Do tal je zgorela hišica Ivana Hrastnika — Nagla intervencija gasil- cev je preprečila razširjenje požara

Ljubljana, 21. julija.

Ivan Hrastnik, skrben oče številne dru- žine, si je s svojim trdim delom kot mar- liv in varčen delavec — nameščen je kot ključavničar v remizi Maloželezniške dru- žebe na Zaloški cesti — eden med prvimi zgradil leseno hišico, ometano zunaj in zno- traj z ometom, kajti dosti je poskušal s svojo družino, kaj se pravi iskati strehe po tujih stanovanjih in si je mislil: »Boljše mal dom, samo da je moj!« Poleg hišice ima mal vrt za zelenjavo. V to hišico, ki stoji ob Cesti na Galjevico v I. vrsti in no- ei št. 30, je Hrastnik s svojo ženo Marijo dal mnogo težkih žuljev, kajti večnoma si jo je sam postavil. Pred kratkim je po- polnoma poplačal posojilo pri Mestni hra- stnični in snoval je načrte za bodočnost, kako si bo svoj mali dom še olepševal in razširil. Toda načrte mu je danes neus- miljeno prekrizal — ogenj.

Okoli 14.45 so se med prebivalstvom Galjevice, kjer je že okoli 200 hišic, začeli pretresljivi klci: »Pri Hrastniku gori!« »Gori!« Vsa Galjevica je bila mahoma na nogah in nastala je velika panika, ko so ljudje videli, kako je pri dimniku švigal visok zubel plamena kvišku. In v nekaj minutah, ne, v sekundah je bila vsa baraka v obsegu plamena. Prvi je požar opazil sosed zadaj v II. vrsti Dragar, ki je skušal ogenj pogasiti in vdreti skozi okno. Bilo je prepozno. Baraka je že gorela kakor kres. Ženske so s škafji in kanglamj hitele do vodenjakov in nosile vodo, da bi z njo poga- silo požar.

Hrastnikova žena Marija, ki je bila na vrtu, je skušala vdreti v gorečo barako in rešiti vsaj nekaj dragocenosti in obleke. Vsa polizkus je bil zaman. Jokajoč je zra- la, kako ji uničuje ogenj vse skromno imetje.

Nastala je velika nevarnost, da se ne bi požar razširil še na sosedne barake. Eno št. 32 so plameni pri strehi že objemali. V bližini je nastala silna vročina. Ženske so začele barake polivati z vodo, da bi tako preprečile nastanek ognja pri sosedih. Tiso se žene izkazale, da so v veliki preteči ne- varnosti solidarne in pomočnice v nesreči.

Straznik Ivan Gerkmann, ki staneje ne- koliko dalj od Hrastnikovih, je v svoji du- ha prisotnosti v naglem teku hitel na poli- cijsko stražnico ob Dolenjski cesti, da ob- vesti gasilsko postajo o požaru in njega nevarnosti za Galjevico. Postaja je bila ob 14.53 obveščena o požaru in že ob 14.54 je 9 poklicnih gasilcev pod vodstvom Josipa Ogrina z motorno brizgalno zdrvelo izpred Mostnega doma na Galjevico. Bil je skraj- ni čas, kajti vsaka minuta je bila dragoce- na in važna, da se požar ne razpae po vsej Galjevici in bi bilo danes okoli 200 družin brez strehe.

Tudi vrli barjanski prostovoljni gasilci pod načelnikom obč. svet. Iv. Vrbincom so bili takoj za ljubljanskimi na mestu s svojo ročno brizgalno.

Zvonika cerkve salezijancev na Rakov- niku je začelo biti plat zvona. In ljudje so drveli od vseh strani na Galjevico. Iz de- lavnic zavoda so pohiteli gojenci na Galje-

vico, da bi pomagali pri gašenju in reše- vanju. Salezijanski duhovnik g. Lavrenčič pa je prišel in odmolil predpisane molitve zoper ogenj.

Poklicni gasilci so kmalu ogenj skupno z barjanskimi udušili. Ivan Hrastnik, ki je delal v remizi, je bil o požaru obveščen in ko je prišel na Galjevico, je zazrl samo še kup razvalin, izpod katerih je še močno tielo. Hrastnik je postal z ženo Marijo in 7 nepreskrbljenimi otroci danes ubožec brez strehe. In vsakomur se je milo storilo, ko je gledal moža-delavca na pogorišču, kjer so ostali težki njegovi žulji. Hrastnik trpi do 50.000 Din škode, kajti poleg hišice mu je zgorelo dobesedno vse, pohištvo, po- steljna oprava, kuhinjska posoda in med pepelom se je pomešalo tudi nekaj zlatnine in dragocenosti. Zavarovan je bil za 25.000 dinarjev.

Naši kraji in ljudje

Odkritje spomenika Sokolu Maleju

Pred spomenikom govori zastopnik vojske polkovnik g. Novakovič

Po požaru v Nadlesku

Potreba velikega vodovoda. — Ustanovitev pomožnega odbora za pogorelce

Start trg pri Rakeku, 21. julija. Zupanstvo starotrske občine je danes prejelo od banske uprave v Ljubljani pismo obvestilo, da je g. ban dr. Drago Marušić na telefonsko poročilo sreskega načelnika v Logatcu nakazal kot prvo pomoč pogorelcem v Nadlesku 30.000 Din. Tudi sresko načelnstvo je dopolnilo telefonično obvestilo zupanstvu o tej podpori. Sreski načelnik dr. Tekavčič se je v vseh podrobnostih informiral o položaju pogorelcov. Vsa dolina in tudi ostala Notranjska je še vedno pod globokim vtisom te požarne katastrofe, ki je bila v mnogem pogledu in tudi po obsegu še grozovitejša kakor

vodne priške sploh. Zaradi požara v Nadlesku je bil najhujše ta ogled začasno odložen. Včeraj popoldne je začelo lahno deževati. Zvečer ob 20. je nastala silna ploha, kakršno že kmalu ni bilo, zlasti ne letos. Naliv je trajal 2 uri. Dež je sicer gasilskim stražam omogočil nadaljnje delo, toda še ni pogasil žerjavice. Pod kupi zgorlega sena in žita se je še danes opoldne našla živa žerjavica. Po sinočnjem nalivu je potok Obrh z ostalimi pritoki in studenci močno narasel in je upati, da zaenkrat prebivalstvo doline ne bo trpelo pomanjkanja vode.

Po požaru razorane, že previse stene pogorelih hiš podirajo gasilci z dolnimi drogovi, da preprečijo nesrečo zaradi ruševnih sten

ona na Gorenjem Jezeru 1. 1929. V ospredje dnevnih debat in razgovorov je stopilo vprašanje končne gradnje velikega vodovoda, ki naj bi preskrboval večino vasi te velike občine z zadostno zdravno pitno vodo in ki bi dajal v primeru požara vsem, oddaljenim od glavnega potoka Obrha, višjega se skoraj po sredi doline od vzhoda do zapada, dovolj vode za gašenje, da se ne bi ponavljala taka kriza, kakor je bila ob nedeljskem požaru v Nadlesku. Pripravljalna dela in načrti za tak vodovod so v glavnem že izdelani. Kot glavni izvirnik za vodovod je določen studenec pri Belem malnu, ki nikdar ob najhujši suši ne vsahne in iz katerega mnogo vasi črpa pitno vodo. Za danes je bil napovedan prihod inženjerja gradbenega oddelka banske uprave, ki je imel na licu mesta proučiti teren za vodovod in vodo-

Pogoreli vdano in molče prenašajo težak udarec in so si poiskali začasna stanovanja pri sorodnikih, znanih in sosedih, ki niso pogoreli. Sosedje so jim tudi spravili v hleve svojo živino. Pogorele je Nadleščanom nad 25 vagonov dobrega sladkega sena. Danes dopoldne se je ustanovil v Starem trgu poseben pomožni odbor, katerega člani so: zupanov namestnik Jakob Škrbec iz Dan, starotrški župnik g. Jernej Hafner, nadupravitelj snežniške grajsčine in obč. svetovalec g. Leon Schauta, trgovec v Starem trgu Miloš Benčina ter za pogorelece Janez Škrbec in France Gregorič iz Nadleska. Pomožni odbor bo uvedel akcijo, da se ubogim pogorelcem čim izdatnejše odpomore v sedanjem bednem položaju.

Zalosten pogled zadaj za pogorelo vasio na berno rešeno imovino vaščanov

Prav blagodejen dež

Zanimivi primerjalni podatki o padavinah. Ljubljana, 21. julija. V nedeljo so bile na mnogih krajih zaradi suše procesije za dež. Stari kmečki vremenarji pa goje veliko zaupanje v Elijo, ki je večeraj poskrbela za izdatnim in blagodejnim dežjem mnoge kraje Dravske banovine, a drugod, kjer vlada že več tednov velika suša, je le malce porosilo. Nad Ljubljansko okolico so se začeli že dopoldne zbirati črni oblaki v smeri od severozapada proti jugovzhodu. Ob 12.30 je bil nad Ljubljano in okolico prvi, samo 5 minut trajajoči pihliven naliv, ki je mahoma ohladil atmosfero. V teh petih minutah je padlo 1.5 mm, kar znači precejšnjo količino dežja. Dež je nato prenehal, a po 14. je začelo znova rosiiti. Ob 15. je bil nato znova močan naliv. Še silnejši nalivi pa so se vrstili od 17.20 do 21.20. Nato je do polnoči le prišlo ter je prenehalo do 4. zjutraj deževati. Jutranji naliv je potem trajal

več do 6.40. V Ljubljani in okolici je v približno 12 urah padlo 43.5 mm dežja, prav znatna množina blagodejnega dežja, ki je povsem osvežila polja, nasade in travnike. V okolici se je namreč že tuintam pojavila suša in je bil večerajnji dež sila potreben. Kmetje in vsi ljubljanski vrtnarji odnosno zelenjadarji so bili dežja prav veseli. Še večje množine dežja so večeraj padle na Stajerskem, tako v Savinjski dolini in v okolici Maribora, kjer ga je padlo celo 60.5 mm. Mnogi kmetje na Stajerskem so davi zadovoljno pripominjali: Hvala Bogu, dežja imamo dovolj! Med večerajšnjimi popoldanskimi nalivi so pihali močni severozapadni vetrovi, ki so dosegali v sekundi brzino 8 do 14 m. Ti vetrovi so gnali dežne oblake od severa proti jugu in se je dež ognil večidel notranjskih krajev, ki so ga zelo potrebni. Zanimivi so iz notranjskih krajev, kjer so organizirane vremenske postaje ljubljanskega meteorološkega zavoda, primerjalni podatki o padavinah. Ves junij je padlo

dežja: Stari trg pri Rakeku 50.4 mm, grad Snežnik 50.7, Babino polje 51.2, Loški potok 56.5. To so kraji, kjer vlada znatna suša in pomanjkanje vode. Cerknica 94.2, Planina 91.5, Gorenji Logatec 134.4, a Ljubljana 139.8 mm. V Starem trgu, kjer so bili v enem tednu trije požari, je padlo v juniju skoro dvakrat manj dežja kakor v Ljubljani in okolici. Tudi podatki o temperaturi na Notranjskem so poučni. Poleg izredno vročih dni v juniju so bili nekateri izredno hladni. Tako je znašal 4. junija, ko so bili drugod veliki nalivi, minimum dnevne temperature na Babinem polju + 0.6 C, v Planini + 5.3 C, v Logatcu 27. junija + 12.3 C. V Planini je znašal maksimum temperature 21. junija + 30.2 C, na Babinem polju 17. junija pa + 32.8 C. Zadnjo temperaturo je dosegla Ljubljana šele 13. julija.

Smrtna avtomobilska nesreča mladega bogoslovca

Na kratko smo že poročali o hudi avtomobilski nesreči, ki se je zgodila v nedeljo zvečer pri Gomilskem v Savinjski dolini. O nesreči, ki je na žalost zahtevala smrtno žrtev, nam naknadno poročajo še naslednje podrobnosti:

Bogoslovec tretjega letnika g. Janko Pirnat iz Jarš pri Domžalah se je udeležil nove maše, ki je bila v nedeljo v Mežici pri Prevaljah. Vozil ga je v avtomobilu še z nekaterimi drugimi izletniki pekovski mojster g. Avgust Fik iz Domžal, ki je sam doma iz Mežice in se je zato tudi peljal na novo mašo. Vračali so se v nedeljo popoldne in so okrog 7. zvečer prispeli do Gomilskega na banovinski cesti Gomilsko-Braslovčev-Letuš. Pri posestniku Brežnu, dober streljaj od Gomilškega, naredi cesta oster ovinek; obenem je tam precej strm klanc in cesta na ovinku ni nič dvignjena. Ravno na tem ovinku in klancu je počila avtomobilska prevratka. Voz je vrglo s ceste, tako da se je prevrnil in zasuknil. Voznik sam in drugi potniki so dobili le neznatne poškodbe, bogoslovca Pirnata pa je avto z vso težo pritisnil na glavo in prsi. Ko so ga rešili, je bil že v nezavesti in vsa prizadevanja, da bi ga obudili, so bila brezuspešna. Zato so ga še zvečer prepeljali z avtom g. Roka iz Sp. Gore v celjsko bolnico; bil je ves čas brez zavesti.

Prevrtni avto je bil sicer precej poškodovan, vendar pa so ga toliko popravili, da so se ostali potniki lahko v ponedeljek vrnili z njim proti Domžalah. Ko so zdravniki v celjski bolnici preiskali ranjenega bogoslovca, so ugotovili, da ima počeno lobanjo. Njegovo stanje je bilo brezupno, zato so v ponedeljek brzojavno poklicali v Celje ponesrečencevo mater. Dobila je svojega sina še živega, vendar pa žnjim ni mogla govoriti, ker se ni bil zavedel. V torek zjutraj je komaj 22 let stari mladenič izdihnil. Njegova tragična smrt je vzbudila tako v Jaršah, kjer je bil doma, kakor tudi v Gomilskem in okolici, kjer se je nesreča zgodila, splošno sočutje.

Ljudje želijo, naj bi bila ta žalostna nesreča resen opomin odločujočim činiteljem, da bi se popravila cesta na ovinku pri Gomilskem, ker spada gotovo med najnevarnejše točke ne samo za avtomobiliste, temveč tudi za navadne voznike.

Rešitev v zadnjem trenutku

Dravograd, 21. julija. Pretekli teden so se kopali stari in mladi na zelo globokem in nevarnem kraju pod kapelico v Meži. Med njim je bil tudi učenec čovljanskega mojstra g. Hetzla. Fant je šel v globino, ne da bi znal plavati, in se je nenkrat začel potapljati. Prisotni so začeli klicati na pomoč in je dravogrski poštar g. Kert Josip takoj planil v vodo. Potapljačji se fant ga je v smrtnem strahu prijel za nogo tako močno, da je bil tudi g. Kert v nevarnosti. Naposled se je reševal, cu posrečilo, da je prijel fanta za levo nogo in ga zdravnika spravil iz vode. Pogumni rešitelj zasluži vso pohvalo.

Požig pri Novem mestu

Novo mesto, 21. julija. Kake četrt ure od gradu Prošek, ki je last posestnika Pavla Langerja iz Novega mesta in stoji na teritoriji občine Orehnova, je malo naselje Cerov log. V tem naselju je sredi okrog 23. nenadoma izbruhnil požar v hiši posestnika Franca Kostanjeveca, ki je upepelil vse, kar je posedovala Kostanjevečeva 5-članska družina. Nesrečni posestnik Kostanjevec je hodil na težko delo v rudnik v Belo Krajino in si je ustvaril malo domačijo s svojim skromnim zaslužkom.

Kakor kažejo vsi znaki, je povzročila požar zločinska roka, ki je ob desnem hišnem vogalu podstavila pod slamnato streho velik snop slame in ga zažgala. Po svojem zločinskem delu se je požigalec gotovo umaknil v par metrov oddaljen gozd v Gorjance. Ogenj je oškodoval tudi vinograd sosedov Novaka in sadonosni posestnik Kosa, ki je blizu Kostanjevečeve hiše. Gasilci niso mogli na kraj nesreče, ker vozi pot le do gradu Prošek in je naselje oddaljeno od nje par kilometrov. Orehovski gasilci, ki so prihitali na pomoč, so se morali umakniti ter so le vaščani in oskrbniki iz Proškega g. Lipaj ogenj lokalizirali. Posestnik Kostanjevec je bil zavarovan le za 5000 Din. škoda pa znaša najmanj sedemkrat toliko. Pogoreli so se nastanili v kaši, odkoder žalostno gledajo na pogorišče.

Motivne v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteta, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Joselove« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Joselova« voda v svoji lastnosti kot mlo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpušentnih osebah satikarjih in hemeroidalno bolnih. »Franz Joselova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ne surogat, temveč prava najplemenitejša kava brez kofeina, to je

KAVA HAG

Gasilno društvo v Hotedersici

je nedavno, kakor smo že poročali, slovesno blagoslovilo svojo novo motorno brigado. Proslava je bila pod pokroviteljstvom bana g. dr. Marušića.

Zapuščena otroka

Ljubljana, 21. julija. V Tivoliju je plahutala kakor preplašena ptička. Ljudje so jo srečavali in nekam čuden se jim je zdel otrok, ki se tudi zvečer ni vedel obrniti ne kod ne kam. Ta ali oni jo je celo ustavili, etavil kako vprašanje, na katero pa ni dobil pravega odgovora. Zgodilo se je, da je stopil do nje tudi mož postave in vprašal drobnokleko, kaj išče v parku tako pozno ponoči.

Doma nimate in ne vem, kaj bi počela, je bil odkritosrčen odgovor. Stražnik se je zavezal za dekletce in jo odvedel na policijo, kjer so malo punčko temeljitje izprašali. Povedala je, da je stara 9 let in da se piše Katarina Puc. Deklico so pridržali zaenkrat v rdeči hiši na Bleiweisovi cesti, ker niso vedeli, kam bi jo njo. Pripovedovala je, da je brez staršev, da pa je bila nekaj časa pri svoji teti v Hotedersici. Policija se je pismeno obrnila na njeno sorodnico, vendar ta ni dala kakšnega določnega odgovora, sledila je nadaljnja korespondenca oblastev, dekletce pa je moralo še vedno čakati na policiji. Nastal je mučen položaj, ker ni kazalo vtakniti nepokvarjeno deklico med propale ženske, ki jih imajo sleherni noč spravljene tamkaj. Vsekakor bi bilo potrebno, da se najde ali ustanovi v Ljubljani primeren zavod, kjer bi našli začasno zatočišče taki mali izgubljenčki, s katerimi se v takih prilikah ne ve ne kod ne kam. Mala Katarina so še vedno nahajala na policiji in seveda ni kriva, da je tamkaj, tudi ni kriva, da je brez staršev in dobrih sorodnikov in je dolžnost javnosti, da se zavzame za take ptičke brez gnezda.

Ljubljanska policija dela. Samo v zadnjem času je ob priliki racij aretirala in spravila na varno 31 propalih žensk, ki so ogrožale mir v družinah, prijetno sožitje družb v raznih lokalih in pa ne v najmanjši meri ljudsko zdravje. Izmed 31 aretirank jih je bilo po zdravniški preiskavi oddanih 12 na zdravljenje nalezljivih bolezni v splošno bolnico. Zalostno pri tem je dejstvo, da se rekrutirajo propale dekleta pretežno iz kmetijskega sveta, ki zaidejo pretežno v mesto, pričakujejo tu boljše eksistenco, pa pade takoj ob prihodu v roke raznim propalcam, ki jih izrabijo in potem puste na cesti. Več deklet, ki se vdajajo prostituciji, je tudi iz Hrvaške in pribeže v Ljubljano zaradi tega, ker so v domačih mestih že preveč poznane ter pričakujejo tukaj lepših dni.

Danes ponoči se je nudil redkim pasantom po cestah in ulicah od Šiške do Ribičeve ulice redek prizor, ko je moral igrati pestunjo krepak mož, uniformiran stražnik g. Drago B. Tu pa tam je zajokal otroček, a ga je ljubeznivi mož kar hitro potolažil in ga nato izročil ženskam v Dečjem domu kraljice Marije.

Bilo je okrog 22. ko so začeli stanovalci Resove barake v Kosovski ulici pred vrati otroški jok. Skočili so pokonci, odprli vrata in našli pred pragom v svilen šal in plenice zavito jokajočo dete. Dvignili so otroka, ga odnesli v barako, nato pa odšli, da poiščejo mater male deklice. Toda niso je našli in so obvestili stražni-

ka, ki je spravil dete na varno. Zvečer uvedena preiskava je dognala, da gre za nezakonsko dete Antonije Kodarinove tem delavca Viktorja Kavaliča iz Dalmacije. Kodarinova je doma iz Loparja pri Marzagah v Istri. Živela je tamkaj s svojima možem in imela z njim 3 otroke. Mož pa je bil pred časom zaradi političnih prestopkov, ki jih je zagrešil v Italiji, obsojen na 10 let ječe. Kodarinova se je nato z otroci preselila v Dalmacijo, kjer se je spoznala s kmetijskim fantom Viktorjem Kavaličem. Prišlo je med obema do ljubavnih odnosov, katerih plod je bila mala deklica. Viktor Kavalič se je pozneje podal na delo v Slovenijo. Po porodu je odšla za njim tudi Kodarinova, ki ga je izsledila v Ljubljani. Fant pa so tu njo ni hotel več meniti in mu je obupana žena pustila dete pred vrati barake, v kateri stajajo.

Kodarinova so pričeli takoj zasledovati, vendar je ostalo vsako zasledovanje brez uspeha. Ženska se je najhujše odveljala iz Ljubljane in bo morala ubogo dete še dalje ostati v oskrbi Dečjega doma.

Zlorabljen dekle

Ljubljana, 21. julija. V Ljubljani so te dni povzročile veliko senzacijo aretacije štirih domačinov, katerim povod je bila umazana afera, ki jo tvori žalostna usoda mladega zlorabljenega dekleta. Stvar se je začela takole: Trgovski potnik Ciril S. se je odpeljal s svojim avtomobilom na trgovsko potovanje na Hrvaško in dalje v Srem. Mudivši se v Sremskih Karlovcih se je seznanil s 15letno Milko K. pa tudi z njenimi starši. Dekle, ki je izredno lepo in popolnoma razvito, je občutilo takoj do Cirila veliko simpatijo, on sam pa se je seveda na vso moč trudil, da je to nagnenje še bolj razvelj. Nudil ji je vse mogoče zabave, jo jemal s seboj na kratke avtomobilske izlete in se tako prikupil tudi staršem. Pripovedoval je, da ima hčerko rad in da jo bo poročil. Zaradi tega starši niso niti takrat pomišljali, ko jim je Ciril izrazil željo, da bi rad vzal Milko za nekaj dni s seboj v Slovenijo in so mu na njegovo prošnjo ta takoj dovolili.

Ko sta prišla v Ljubljano, se je situacija kmalu izpremenila. Ciril je postal otežen in ni bil z Milko nič več tako ljubezniv. Par dni jo je imel v hotelu, nato pa jo je spravil na stanovanje svojega tovariša Albina T. Ciril Milki seveda ni mogel povedati, da je že poročen in je o tem previdno molčal. V Ljubljani sta obiskavala razne kavarnе in tam so se jih sukati okrog Milke tudi drugi kavalirji. Ciril je nova poznanstva toleriral in jih celo pospeševal. Dekle je tako padlo v roke puhlim fičfiricem, ki so jo izrabljali. Naposled se je seznanila Milka tudi z nekimi starejšim ljubljanskim trgovcem, ki jo je skušal tolažiti in ji seveda ne baš z najplemenitejšimi nameni obljubil, da ji bo kupil vozni listek do njene doma. Povabil jo je tudi v avtomobilu s seboj na Dolenjsko, kjer sta se ustavila v Stični. Tu sta pričakala večera. Trgovca je najel v neki gostilni poleg kolodvora sobo in zadrževal Milko, da je ne bo nadlegoval.

Zgodilo pa se je baš narobe in je možakar uprizoril v sobi pravcato orgijo. Dekle se je, kot je pripovedovalo pozneje, branilo in je moral moč rabiti silo. Zjutraj se je omenjeni trgovec poslovil od Milke na ta način, da ji je res kupil vozni listek do Sremskih Karlovcv.

Med tem pa so se v Ljubljani vsi bivši Milkin kavalirji med seboj sprli; zlasti hud je bil Ciril S., ki je izvedel različne stvari, med drugimi tudi to, da se je mudila Milka na Dolenjskem z omenjenim starejšim gospodom. Užaljen na svoji »časti« se je ponovno peljal v Sremske Karlovice, pripeljal Milko nazaj v Ljubljano, prijavil dogodke policiji in poslal na policijsko upravo tudi Milko samo.

Tekom zasliševanja je izpovedala zlorabljenka deklica o strahovitih dogodkih, ki jih je preživela v Ljubljani. Zvedela je tudi, da je Ciril poročen, nakar je postala še bolj odkritosrčna in izdala vse moške, s katerimi je imela opravka. Po končanem zasliševanju so jo poslali na zdravniški pregled in je zdravnik ugotovil pri njej venerično bolezen. Obolelo je tudi več možkih, ki so imeli z njo opravka.

Na podlagi izpovedi nesrečnega dekleta, so bili aretirani štirje njeni zapeljivci, in sicer najprvo Ciril S., za njim Albin T., nadalje trgovski potnik Č. in pa trgovec Franc B.

Čitajte ilustrovano revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Elitni
Kino Matica

Danes ob
4., ½8. in 9. ¼ uri zvečer

RICHARD TAUBER

poje v čarobni opereti

Zemlja solnca

Godba: LEHAR
Znižane letne cene!

Domače vesti

* **Kralj je daroval zastavo Zvezj vojnih dobrovoljcev.** Na prošnjo zveze vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije je N. V. kralj Aleksander podaril Zvezji vojnih dobrovoljcev zastavo in prevzel kumstvo tej zastavi. Zastava se bo razvila in posvetila ob priliki proslave petnajstletnice ustanovitve prve dobrovoljske divizije in njene glavne borbe v Dobruđi. Proslava bo imela značaj narodne jugoslovenske manifestacije in bo trajala dva dni. Prvi dan, 3. oktobra, se bosta vršila prvi del svečanosti in kongres Male antante dobrovoljcev, katerega se bodo udeležili tudi zastopniki češkoslovaških in rumunskih dobrovoljcev. Drugi dan, 4. oktobra, bo manifestacijski kongres vseh jugoslovenskih dobrovoljcev, pri kateri priliki se bo razvila in posvetila nova zvezna zastava. Proslave se bodo udeležili tudi zastopniki dobrovoljcev, ki živijo v Severni Ameriki.

* **Odlikovanje.** Z redom sv. Save je bil odlikovan Franc Tratač, akademski slikar v Ljubljani. Čestitamo!

* **Premeščenje.** Po potrebi službe je premeščen prometnik 8. skupine in šef postaje Slatine-Radencev Franc Žumec na Jesenice.

* **Izpremembe v policijski službi.** Premešeni so naslednji podnadzorniki policijskih agentov: Franc Jelen, Ivan Madon, Josip Seiberl in Franc Vatočec od mestne policije v Celju k uravni policiji v Ljubljani. Imenovani na so: Franc Benčič in Vid Bevc za policijska nadstražnika pri uravni policiji v Ljubljani; Ivan Dorčič za policijskega nadstražnika pri mestni policiji v Mariboru; Ivan Obreza za policijskega nadstražnika, Ivan Sešek za policijskega nadstražnika, Rudolf Vogrič za policijskega nadstražnika, Viktor Jagodič in Ivan Javoršek, Josip Pirč in Franc Štrubelj — vsi za policijske stražnike — pri uravni policiji v Ljubljani; Karel Pavšič in Anton Zajec za policijska nadstražnika pri mestni policiji v Mariboru. Anton Zabukovec na za policijskega nadstražnika pri uravni policiji v Ljubljani.

* **Povratek udeležencev tretje Jutroveske kurzije iz Pariza.** Včeraj jutri so prispeli z gorenjskim brzovlakom ob 8.40 udeleženci na tretjem Jutroveskem potovanju srečno zonet nazaj v Ljubljano. Potovanje tja in nazaj in bivanje v Parizu je poteklo v solšno zadovoljnost. Vsi udeleženci so se najpogostneje izrazili o zanimivem potovanju, o ugodnem stanovanju v pariškem hotelu in o okusni prehrani ter o točni izvedbi vsega napovedaneza programa. Vsi udeleženci so odnesli najzlobkejši vtise iz svetovnega centra in iz ozerne kolonijalne razstave ter jih bodo še za dolgo ohranili v najlepšem spominu. Četrto Jutrovesko potovanje v Pariz bo v dneh 8. do 18. avgusta, ako se v prihodnjih dneh prijavijo še zadostno število udeležencev. Zadnje Jutrovesko potovanje v Pariz pa bo v dneh 2. do 12. septembra, za katero vlada že sedaj v raznih krogih veliko zanimanje.

* **Kongres ruskih inženierjev - emigrantov.** V Beogradu je bil predelto soboto otvorjen kongres ruskih inženierjev - emigrantov. Otvoril je kongres univerzitetni profesor Georije Ploški, ki je v svojem govoru naglašal, da so ruski emigranti pod posebno zaščito N. V. kralja. Naslednji govornik, predsednik federacije M. Fenišov, je svoj govor zaključil z izjavo, da nacionalna Rusija ne bo nikoli pozabila velike žrtve svoje sestre Jugoslavije, ki jih je ona doprinesla za ruske emigrante. Poudarjal je tudi, da so se ruski inženierji - emigranti mogli setati v Beogradu le zato, ker jim je prisločila na pomoč Jugoslavija. Svoj govor je zaključil z vzklikom: »Živel kralj Aleksander in ves kraljevski dom. Živela Jugoslavija!« Nato je kongres nadaljeval svoje posvetovanje.

* **Nov urednik »Učiteljskega tovariša«.** Glavno uredništvo »Učiteljskega tovariša« je prevzel bivši poverjenik UJU z. Andrej Skufli, odgovorni urednik lista na ostane še nadalje z. Ivan Dimnik, novo izvoljeni predsednik sekcije za dravsko banovino Jugoslovskega učiteljskega združenja.

* **Nov urnik v uradih.** V uradih banske uprave dravske banovine in podrejenih državnih upravnih oblasteh kakor tudi državnih in banovinskih zavodov so do predelke ob delavskih uradnih ure od pol 8. do pol 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah pa od pol 8. do 13. ure.

* **Nova telefonska centrala.** Na pošti v Senčurju pri Kranju je bila otvorjena brzovlakna in telefonska centrala.

* **Vpisovanje na tehniško srednjo šolo v Ljubljani** in na delovske in strokovno-obrtno šole istega zavoda se bo vršilo od 1. do 5. septembra. Pred 1. septembrom se ne sprejme nobena prijava.

* **Razpis službe banovinskega cestarja.** Banske uprave dravske banovine razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Ptuj službeno mesto banovinskega cestarja, in sicer na banovinski cesti II. reda Terbegovci—Mostje—Pacince od km 10.000 do km 15.950. Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredb o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Lastnostno pisane in s kolkom za 5 Din kolikane prošnje, opremljene s pravnimi listi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojetni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, kazalo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško spričevalo, pravstveno spričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso

bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz kristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 20. avgusta letos pri sreskem cestnem odboru v Ptuj.

* **Sprejem v vlakospremnjo službo.** Direktor državnih železnic v Ljubljani objavlja, da so vsa mesta v administrativni službi zasedena in se zaradi tega v njezemo območju ne morejo upoštevati nobene prošnje za sprejem v to službo. Pač pa sprejme prometno-komercialni oddelček navedene direktorije 30 do 40 kandidatov za vlakospremnjo službo (vlakovodje, prtljažniki, revizijski sprevidniki). Kandidati za ta mesta morajo izpolniti vse pogoje, navedene v § 2. in 3. zakona o državnem prometnem osestvu od 1. julija letos. Razen tega morajo reflektirati za službo vlakovodje imeti 4 razrede erednje šole ali drugo enakovredno šolo, za službo prtljažnika in revizijskega sprevidnika pa najmanj 2 razrede srednje šole ali drugo enakovredno šolo. Pravilno kolikane prošnje naj se vpošljejo na prometno-komercialni oddelček direktorije državnih železnic v Ljubljani.

* **Nov pravilnik za hranilno in čekovno službo pri poštah.** Z rešenjem prometnega ministra je odobren na mestu dosedanjih odredb za izvrševanje poštne čekovne službe iz l. 1923. in pravilnika za izvrševanje poštne-hranilne službe iz l. 1926. nov skupni pravilnik za hranilno in čekovno službo pri poštah. S tem pravilnikom so izpremenjena mnoga dosedanja določila, zlasti se računsko. Slovenski prevod tega pravilnika izide te dni. Izda ga svetnik poštne direktorije dr. Janko Tavčar. Novi pravilnik bo potreben vsem poštam kakor tudi računovodstvom in tistim, ki žele otvoriti čekovni račun ali pa hraniti denar pri Poštni hranilnici.

* **Službeni list dravske banovine** objavlja v 42 številki: zakon o likvidaciji agrarne reforme na velenostevih, zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o zaščiti avtorske pravice in postopek za pobiranje skupne davka na poslovni promet.

* **Odpiranje davka zaradi toče in drugih elementarnih nezdov.** Kmetovalec, katerega prizadenejo škodo na pridelkih toča in druge elementarne nesreče, lahko pod gotovimi pogoji doseže odpis osnovnega davka na dohodek od zemljišča. Da se ne izgubi pravica do odpisa davka, se mora prijaviti vsaka občutljiva škoda, ki je bila prizadeta po elementu in ki daje pravico do odpisa, brez takse najdalje v osmih dneh od dne, ko se je škoda opazila. Prijave se morajo vlagati pri pristojni katarski upravi, za področje ljubljanske občine pri katarski upravi v Ljubljani. Podrobnejša tozadevna navodila glede vlaganja prijav za odpis zemljarine so ljubljanskim interesentom objavljena na ljubljanski občinski deski.

* **Novi grobovi.** V 32. letu starosti je umrl v ljubljanski enotni bolnici v. Gabrčič Mirko, abs. inž. iz Avč pri Gorici. Pogreb pokojnika bo danes ob pol 17. v ljubljanski bolnici in preminil z Prek Franc, posestnik z Vrhnike, star 69 let. Pokopali so ga včeraj ob veliki udeležbi na vrhniškem pokopališču. — V Gaberju pri Celju je umrla 18-letna tovarniška delavka gđ. Jožeta Gorškova. — Pokopnikom blag spomin, žalostnim naše sozlatje!

* **Vprašanje priključitve občine Turjak k srezu za ljubljansko okolico.** Občina Turjak spada v politično uravnavno pogledu pod sresko načelstvo v Kočevju. Gospodarski in drugi interesi kakor tudi geografski položaj te občine so to taki, da vsi vasi gravitirajo v Ljubljano. Ne pa v Kočevje. Občinarji zamude mnogo draga časa, kadar morajo na ovrskih v Kočevje. Zato je zadnji čas pokrenjena akcija, da se občina Turjak priključi sreskemu načelstvu za ljubljansko okolico. Župan občine g. Ahac je včeraj v tem pogledu interveniral pri banski upravi v Ljubljani. Vsi praktični razlozi govore za to, da se izvede ta priključitev.

* **Tujskoprometno društvo za Notranjsko.** Že davno so uvideli odločilni faktori, da je za Notranjsko nepotrebno tujskoprometno društvo. Osnovalec je pripravljal odbor, ki je sestavljal zadevna pravila in jih predložil po sreskem načelstvu v Logatcu banski upravi v odobritev. Ta oravila so sedaj odobrena in se bo mesece avgusta vršil ustanovni občni zbor društva v Cerknici. Mnoge občine so se že izjavile, da bodo aktivno sodelovale pri društvu.

* **Tujski promet na Gornjem Jadrani** je dosegel doslej že višino lanskega prometa. Na italijanskem Kvarnerju na je poset tujcev katastrofalno nazadovale. V Opatiji pričakujejo zatvoritev največjih treh hotelov »Quarner«, »Belvedere« in »Regine«. Ti hoteli zaradi slabe frekvence ne morejo kriti niti režijskih stroškov.

* **Gradnja tehniške šole v Sarajevu.** V ponedeljek popoldne so v Sarajevu na svečan način položili temeljni kamen za novo srednjo tehniško šolo. Slavnostnemu dinu je prisostvoval ban, načelniki banske uprave in delegati ministrstva za trgovino in industrijo.

* **Jugoslovenski almanah.** Kakor poročajo v Milwaukee izhajajoči slovenski tehnik »Obzor«, je te dni v New Yorku izšla prva številka »Jugoslovskega almanaha«, ki ga urejati dr. B. Anželinović in Ivan Mladinec. Ta almanah je prva publikacija te vrste med našimi izselenci. Vsebuje vse značilnejše pojave iz življenja jugoslovenskih izselencev, v glavnem sestavljene v statističnih podatkih. Uredništvo izjavlja, da želi postaviti temelje sistematičnemu delu o življenju vseh naših ljudi, ki se nahajajo izven jugoslovske države. In takih, z onimi pod Italijo, je blizu dva milijona. V ocvavljanju »Izselena Jugoslavija« je navedeno število Jugoslovenov v Zedinjenih državah z okroglo 700.000. To število sloni na uradni statistiki. Pisec naveda točen pregled jugoslovenskih podpornih organizacij, časopisa, šol, cerkva, prostovolnih ustanov, ekonomskih stanja in zaposlenosti naših ljudi in političnega življenja ter o naših naselebinah v Zedinjenih državah, ki jih je približno 800. Na koncu je priložena karta, ki kaže gostoto naseljenosti naših ljudi po raznih državah severnoameriške unije. To edino delo svoje vrste se lahko naroči na naslov: Ivan Mladinec, 215 Fourth Ave. Room 1106, New York. Cena 50 c.

* **Razstava sportnih in lovskih psov** na Bledu od 15. avgusta bo že po dosedanjih prijavah pokazala lepo število čisto krvnih živali, med njimi tudi precej izumskih psov, ki so že ponovno dobili odlično oceno. Ker prijavnice še vedno prihajajo, poziva klub ljubiteljev sportnih psov v Ljubljani, da se naknadne prijave pošljejo najpozneje do 24. t. m. Pozneje prijavljeni psi ne bodo mogli priti teč v razstveni katalog. Vse prijave naj se pošljejo na Klub ljubiteljev sportnih psov v Ljubljani.

* **Prva kazen po zakonu o žitnem monopolu.** V Subotici je bila izrečena prva kazen po zakonu o žitnem monopolu. Obrtno oblastvo je po omenjenem zakonu obsodilo Mavro Linkovca na 5000 Din globo, ker je kunoval žito, čeprav za to ni imel dovoljenja.

* **Strasna smrt osemletnega dečka.** Kakor poročajo iz Zarebja, se je v okolici Stenjevca na grozn način smrtno onesrečil osemletni sin seljaka Josina Tomiča. V nedeljo popoldne je seljak Tomič svojevemu sinčku naročil, naj žene kravo do napajališča. Fantek je vodil kravo na vrvi, ki je bila privezana za mrene rogove, za njim pa je šel oče, noseč sodček za vodo. Ko je napolnil kravo, je oče velel sinčku, naj gre s kravo naprej. Mali Josko je na vrvi napravil zaniko in nazaj kravo v bez. Zanka, ki si jo je ometal kroz pasu, pa je bila za dečka usodna. Krava se je splašala in vlekla ubožnega dečka za seboj, dokler njegovo truplo ni zadelo ob neko drevo in se je utrgala vrvi. Ko je oče prihitel za njim, je našel svojega sinčka mrtvega in grozno razbita. Mrtvega so prenesli v mrtvašnico, kjer se je izvršila obdukcia. Grozna nesreča je v okolici povzročila solžno sozlatje.

* **Avtomobilska nezgoda.** Pod tem naslovom smo včeraj objavili kratek opis iz Rimskih touliv, v katerem smo poročali, da se je celjski trgovec g. Rauch na povratku iz Rimskih touliv proti Celju prevrnil s svojim avtomobilom in da je vozilo močno poškodovano. G. Rauch se je včeraj popoldne zglasil v našem celjskem uredništvu in gornjo vest demantiral. V petek se sploh ni nahajal v Rimskih touliv in njegov avtomobil je tudi popolnoma nepokvarjen. O čemur smo se morali prepričati na lastne oči, ker za je pripeljal v dokaz resnice s seboj.

* **Preprečena avtomobilska nesreča.** Na cesti med Bledom in Bohinjsko Bistrico je prišlo v nedeljo do karambola, ki pa je končal brez težjih posledic. Ko se je ravnateli neke ljubljanske zavarovalnice g. dr. Skala vozil pri Bohinjski Bisti s svojim avtomobilom po klancu navzgor, mu je pridrvel nasproti s silno brzino težki luksuzni voz mariborskega veleindustrija g. ing. Schonskij. Dr. Skala, ki se je v trenutku zavedel velike nevarnosti, je takoj primaknil voz ob rob ceste, nasproti voznik na zaradi silne brzine ni mogel več svojega voza dobro zavreti tako da ga je v ovinku zaneslo in treščil je od strani v voz ravnatelja Skale. Le prisotnosti duha slednjega, ki se je znal v zadnjem hipu umakniti, se je zahvaljati, da se nasprotni voz ni v svo silo zaletel v spodnjo, kar bi gotovo imelo strašne posledice, ker je bil avtomobil dr. Skale polno zaseden in tik nad visoko škarko. Malo več obzirnosti in previdnosti bi priporočali avtomobilistom to gorenjskih cestah.

* **Nesreča motociklista.** Z Vrhnike poročajo: Pred kratkim se je zgodila nesreča, ki bi kmalu zahtevala globovite žrtve. G. Sinkovec Janez, mehanikar na Vrhniki, se je proti mraku vračal iz Logatca z motociklom proti domu. Na ložskem polju po katerem vodi ravna in gladka cesta, je postal motocikel z vso brzino. Zaradi brzine mu je sredi drevoreda odpoval dal volan in nesrečnik je že ležal ves okrvavljen daleč od ceste. K sreči je privozil kmalu za njim njegov prijatelj g. Lovro Rogel, ki je onesrečenega peljal takoj v Logatec, kjer mu je zdravnik g. dr. Papež nudil še nezavestnemu prvo pomoč. Ponesrečenec je prišel k zavesti šele drugega dne. Sedaj je pod oskrbo domačega zdravnika dr. Marolta.

* **Neznano kam je odšla od svojih staršev 20-letna Marija Modičeva iz Brezna ob Dravi.** Kdor ve za njeno bivališče, naj to sporoči na naslov: Josip Modič, strojnik, Rdeči breg 26, pošta Brezno ob Dravi.

* **Obledela obleke barva v različnih barvah in plisir tovarna Jos Reich**

Iz Ljubljane

* **Nenadna smrt dr. Stanka Novaka.** Včeraj je preminil v ljubljanski bolnici 40. letu starosti g. dr. Stanko Novak, tajnik banske uprave in rezervni kapetan I. klase. Pokojnik je bil na substituciji v Ptuj, kjer se je pri konanju ranil na pesku v levo nogo. Neznatna ranica, kateri pokojnik v početku ni posvečal posebne pozornosti, pa je postala zani usodna. Že nekaj ur nato so se pojavili znaki zastrupljenja. Preminil so ga v ljubljanski bolnici, a le bil ves trud zdravnikov zaman. Pokojnik se je udeleževal v različnih organizacijah. Bil je delaven član Udruženja rezervnih oficirjev, Sokola, Jadranske Straže in drugih društev. Bil je prijeten družabnik in priljubljen tovariš, tako da ga bodo pomešali vsi, ki so ga poznali. Pogreb tragično preminilega pokojnika bo v četrtek ob 16. iz mrtvašnice javne bolnice. Bodi pokojniku ohranjen prikazen spomin, žalostijo sorodniki in sinu na naše iskreno sozlatje!

* **Tvrška J. Hafner, Zavod za umetno vezenje** je razstavila pri tvrški Lukič v Stritarjevi ulici krasno izdelan prapor za Sokolsko društvo Rab. Z ozirom na izredno lepo izvedbo, kakor tudi originalno zamisel prapora, je priporočljivo, da si istega vsakdo ogleda.

* **Prodaja razneke blaga v carinskih skladiščih.** Gremni trgovci v Ljubljani obvešča na prošnjo glavne carinarne interesente, da se bodo danes, dne 22. t. m. ob 8.30 v carinskih skladiščih A. B. C in

KUPUJEMO

stalno zdravilna zelišča ter plačamo po dnevi cen: lipovo in bezgovo cvetje, tisoč rože, cvetje bele akacije, polaj, črno meto, jagodovo perje, robidnico-listje, lapuh. Zabeležite naš cenik in navodila kako mora biti zelišče posušeno. Drogerija »Sanitas«, Celje 77. 9318

V Zagrebu dobite pristni DOLENJSKI CVIČEK

iz Gadove peči v gostilni ČERNE, Račičeva ulica 1 v dvorišču (tik Jelačičevega trga). 9365

D ugodno prodajati razni predmeti, kakor srebrni servisi, manufakturno blago, lesni izdelki, galanterijsko blago, železne peči in drugo.

* **Ljubljanski sadni trg.** Sadni trg je jako založen s sadjem iz južnih krajev. Cene sadju bi bile prav nizke, ker na vlnačo na nie domači prodajalci, so oskodovali samo konzumenti. Večkrat se primeri, da branjevke pokuniijo vse dovoženo blago in mu nato same dofočijo cene. Ker je trg namenjen najorej za konzumente, ne pa za prodajalce, naj bi tržno nadzorništvo napravilo red.

* **Obupana ženska.** V neki skedeni na Ledini se je zatekla predsončnim okrog 21. mlada ženska, ki je iskala tamkaj svojega bivšega ljubimca. Ženska je tamkaj nemadoma izloila večjo količino liozila in se po zaužitju strupa zgrudila po tleh. Prenočevalci v skednju, hñanci prevoznega podjetja, so skočili pokonci in obvestili o zadevi reševalno postajo. Obupanko, 24-letno Antono F., stanujočo v baraki na Masarykovih cestih, so preneli v splošno bolnico, kjer so ji nudili prvo pomoč. Ko se je nesrečnica zopet zavedla, je izpovedala, da je hotela prostovoljno v smrt zaradi tega, ker io je zapustil njen ljubimec, hñanec Alojzij L.

* **Dve aretaciji.** Pod tem naslovom smo objavili vest, da sta bila v Ljubljani aretirani dva dolgooprtnika, katerih eden se piše Franc Vrankar. Da ne bo zamenjave, objavljamo, da aretirani Franc Vrankar ni istoveten s Francetom Vrankarjem, ki je v službi pri kovaškem mojstru g. Obrežanu v Lozinici pri Celju in je po rodu iz občine Braslovce v Savinjski dolini.

* **Dve tatvini.** Delavec Pavel Razpor, stanujoč v Kladeznih ulici 1, je nazaril, da mu je predvčerašnjim ukradel neznan dolgooprtnik na neki novi stavbi v Mencingerjevi ulici iz žena suknjiča listnico z okrog 100 Din gotovine in raznimi dokumenti. — Ob srebrno uro je prišel te dni tudi dijak Ivan Močan, stanujoč v Adorovi ulici. Močan je telovadišče dopolnje na telovadišču Sokola III, ob Dunajski cesti, kjer je položil za čas telovadbe na bradli svojo uro na fla poleg orodja. Pozneje je na uro pozabil in odšel proč. Med potjo na je uro pomešil, zaradi česar se je takoj vrnil nazaj, a 300 Din vredne ure ni več našel.

* **Zakaj se vse strella.** Kovaški mojster Matija T. v Šiški je znan za predvčerašnjim sosednjim stanujočca Ivana N. hoditi čez njegov vrt. N. je umoralil krajšo oot, da popravi žleb na drugi strani ceste. T. se je zaradi uporabe prenovljene poti čez njegov svet tako razjezil, da je pograbil nabit samokres in dvakrat ustrelil proti Ivanu N. Nemalo prestrašen naadeneč, ki ga krozi k sreči nista zadeli, se je nemudoma podvzidal na stražnico in prijavil naod. Razburjenemu strelicu je nato policija samokres zlenila in se bo moral zaradi svojega nepremišljenega dejanja zagovarjati na sodišču.

* **Srov napad.** Na Ledem potu so včeraj okrog polnoči napadli neznanji ljudje kovača Josipa Kunstlerja. Napadalcu so skočili nanj iz zasede in ga pričeli obdelavati s palicami in pestmi. Kunstler, v stanue v bližini, se je rešil napadalcev z begom. Napadalcu so mu prizadeli več hudih poškodb na glavi in telesu. Uvedena je preiskava.

* **Dentist Palovec, Kongresni trg 14,** sorjema od 20. t. m. do 1. septembra samo od 8. do 13. ure.

Iz Maribora

* **Po službeni potrebi je premeščen v Ljubljano** k policijski direktiji podnadzornik mariborskih policijskih agentov g. Ludvik Macarol.

* **Izra narave.** Veleposesniku Jakobu Škerbineku od Sv. Jurja ob Pesnici, ki je znan kot vzoren živinorelec, je krava povzela prav nenormalno tele. Mladi bik, ki je povsem zdrav, je brez repa na normalni končnici hrbtenice, zato na mu raste rep precej velik sredi hrbta.

* **Narastanje Drave.** Povodom zadnje naliva je Drava dosegla v letošnjem letu najvišji vodostaj. Po narastlih valovih plava gozdno drevje, kosi lesa, tramovje in mrtve živali. Dravska ploviha je zaradi opasnosti danes treknjila svoje vožnje.

* **Od doma je pobegnila 18 letna Rahle Ana** in odpotovala v družbi dveh moških v neznan smer. Pebegla deklica je nekoliko slaboumna in je oblečena v črno krilo, rdečo bluzo, črne nizke čevlje ter je razoglava.

* **Pri sproženju motorja** je doletela na Zorkovi cesti 21-letnega delavca Stanka Zemlička nesreča. Navijalo ga je udarilo s tako silo no desni roki, da mu jo je zdrobilo.

* **Brod in čoln brez gospodarja** sta plavala v prvih jutranjih urah po močno narasli Dravi. Čoln se je ustavil ob Bergovi usnarni. Brod pa je plul dalje proti Sv. Petru. Verjetno je da se je odtrgal kje v zgornji Dravski dolini.

* **V Kopalnici je ukradel iz zaprte kabine trgovcu Francu Guidi** nekdo iz listnice 130 Din. Tat pa je najbrže rabil ravno to vsoto, ker je pustil v listnici še 200 Din.

* **Kolesarske nezgode.** Na Pobrežski cesti je povesal Ivan K. s kolesom 8-letnega sina sedlarja Alberta Fuchsa. Deček si je pri padcu zlomil levo nogo. — V Lušči vasi pri Slovenski Bistrici pa sta trčila v noči dva kolesarja, ki sta vozila v temi brez luči. Dočim je eden odnesel le lažje poškodbe, je padel pri karambolu 35-letni vojni invalid Jožef Jamnik iz Poličan tako nesrečno na kun gramoza, da si je zlomil desno nogo.

* **Nesreče.** V Cerknici ob Muri je padel med košino 27-letni posestnikov sin Ludvik Renar na koso in si prerezal desno podlaket. — S podrešja na je padel v Kosahkih bivši 80-letni oskrbnik Josip Kranec Zakotalil se je po stooinah in padel v nezavest zaradi težjih notranjih poškodb.

* **Žrtev žeznanja** je bil posestnikov sin Polde Arbeiter, ki se je udeležil proščanja v Kalšah na Pohorju. Prišlo je, kakor ie to že običaj, do fantovskega pretena, v katerem so Poldeta tovariši tako izdelali z noži in latami, da ima šest težjih ran. Premineli so ga morali v bolnico.

* **Zopet vliom na Teznu.** Ni še poljanejen vliom v trgovino trgovca Očka, ko preiskuje pobresko orožništvo drug, nič manj drzen vliom. Vliomilec so vdrl v trafiko in trgovino Friderika Pirca na Tržaški cesti št. 4 tako, da so odstranili železni zaporni drog in odprli notranja vrata s ponarejenimi ključi. Pri izbiranju plena so bili zelo izbirični. Odesli so med drugim

1500 »Vardar« cigaret, 200 komadov »Dinac« in »Vrbac«, in po 100 »Kosovce«, »Sumadijce« in »Jadrane«. Manjvredne vrste cigareto so pustili nedotaknjene. Da bodo lahko kadili, so odnesli še za 100 škatlic vžgalice. Prizanesli niso tudi 7 brivskih aparatov, glavnikov, finemu toaletnemu milu, ženskim nogavicam, naramnicam in raznemu drugemu galanterijskemu blagu.

Z dietom so poskušali odpreti tudi predal z nepreštetim drobljem. Predal pa je bil predobro zaklenjen. Več sreče so imeli z drugim predalom, iz katerega so odnesli za 750 Din drobiža, za 700 Din pisemskih mark in večje število dopisnic. Prelskavo je vodil komandir orožniške stanice na Pobrežju g. Alojzij Bajec v družbi daktiloskopa mariborske policije g. Grobina. Po raznih znakih sooč, so vliomilec istovetni z onimi pri trgovcu g. Očki.

* **Napadi.** V Pobrežju je okrog polnoči napadel neki Ivan T. 48-letnega krojaškega mojstra Karola Nedoga in ga ranil z železnim predmetom po glavi. Nedoga so prenehali v bolnico. — Iz Zornice Poliskave so pripeljali v bolnico 25-letnega posestnikovega sina Franja Gorjuna, ki ga je napadel nek njegov neprijatelj iz zasede. Poškodovano ima glavo in desno oko.

* **Z nožem nad brata** Pri Sv. Marieti ob Pesnici je prišel na obisk k svoicem 26-letni Alojzij Harb. Nameraval je urediti neke zapuščinske zadeve, a se je spri s svojim bratom. Soor je bil tako hud, da je končno potegnul brat nož ter zabodel Alojza Harba v levo prsno stran. Precei hudu ranjenega so prenehali na odredbo zdravnika dr. Krambergerja v mariborsko bolnico.

* **Kinomatografske predstave.** Grajski kino do vključno četrtka 100% nemška govoreča in zvočna drama »Obtoženka, priščetle« — Union kino do vključno četrtka krasen 100% govoreči in zvočni vefilim »Monte Carlo«.

Iz Celja

* **Razstava obrtno-nadaljevalne šole v Celju.** O priliki slavnostne otvoritve novega Obrtnega doma v Celju se je vršila v njegovih prostorih v pritličju in v I. nadstropju tudi razstava risarskih in pisanih izdelkov celjske trirazredne obrtne nadaljevalne šole. Razstavo so si ogledali vsi odlični gostje, mojstri in mojstrice ter mnogostevilno občinstvo. Vsi so občudovali uspehe dela vajencev in vajenk v minulem šolskem letu. Posebno so se odlikovali izdelki ženskega obrta, živih in modist. Na deškem oddelku so vzbudili pozornost in priznanje izdelki vajencev lesne, stavbine, kovinske, oblačilne in slikarske stroke. Vajenci so izvedli vsa dela kljub deloma veliki komolcičnosti neopričakovano točno in snažno. Razstava je pokazala stremuščo napredek od pripravljalnih razredov navzgor. Zasluza za ta uspeh gre nredvsem vsestransko večšemu šolskemu vodstvu, ambicioznosti in trudu neumornega voditelja šole, splošno priljubljenega in spoštovanega šolskega upravitelja g. Joska Bizjak, ki so ga v vsem podpirali ec. mojstri strokovnjaki in ostalo učiteljstvo šole. Levi in priznani uspehi te razstave naj bo plačilo poštovovalnega in »es vzornemu delu vseh omenjenih«.

* **Izmenjava mestne policije v Celju.** Kakor smo že poročali, je celjski občinski svet na svoji zadnji seji sorjcel novo osobje celjske mestne policije. Novi stražniki so v ponedeljek ob pol 16. položili v seini dvorani mestnega magistrata pred mestnim županom g. dr. Gorčanom, pred magistratnim ravnateljem g. Subicem in pred dosedanjim predstojnikom celjske mestne policije g. nadsvetnikom Gerziničem predpisano službeno prisego. Novi stražniki, ki so začasno še v civilnih oblekah, se že večbajo v policijski službi, obenem pa se je včeraj pričel za stražnike tudi poseben teoretični tečaj. S 1. avgustom odide iz Celja v Ljubljano dosedanja policija, ostalo bo le nekaj stražnikov. Še do oktobra v svrhu instruiranja novega policijskega moštva. Dosedanji predstojnik celjske mestne policije g. Alojzij Gerzinič je včeraj izročil svoje posle novemu predstojniku g. Gustavu Pušu, dočim bo sam v nekaj dneh nastopil službeno mesto predstojnika mariborske mestne policije.

* **Z mestne razzlasne deske.** Celjska mestna občina bo prodala v soboto 1. avgusta ob 16. na javni dražbi, ki bo pri mestni garazi na Lanovžu, otavo na svojih travnikih na Spodnjem Lanovžu. Podrobnosti so razvidne iz razzlasa.

* **Celjski okoliški občinski svet** bo imel svojo javno sejo v petek 24. t. m. ob 20. v seini dvorani na Brezu. V glavnem se bo »zapravljalo« o interesih okoliške občine pri izvedbi agrarne reforme v bivši mariborski oblasti.

Iz življenja in sveta

Skrivnosti možganskega podaljška

Zleza, brez katere bi ostali pritlikavci

Prof. dr. Arthur Biedl, vodja zavoda na eksperimentalni patologiji na praškem nemškem vseučilišču, je svetovno znan po svojih raziskovanjih notranje sekrecije, zlasti pa delovanja možganskega podaljška ali hipofize, najvažnejše žleze v človeškem organizmu. O svojih raziskovanjih je zadal napisal obširno delo. Ob tej priliki so ga obiskali novinarji in jim je dal zanimive izjave v svojih izsledkih.

Posvetil sem svoje življenje raziskovanju notranje sekrecije, je dejal prof. Biedl, in sem proučil delovanje najvažnejše žleze v človeškem telesu, hipofize. Ta žleza se nahaja v možganih pod središčem temena in je z Roentgenovimi žarki dobro vidna. Vsebuje dva hormona in sicer hormon, ki pospešuje rast, in hormon, ki uravnava človekovo seksualno življenje.

Ce manjka prvi hormon, ostane človek vse svoje življenje pritlikavec. A če ga nadomestimo s preparatom iz živalskim hormonskim snovi, prične pritlikavec znova rasti. Moji zadnji poskusi so se v vseh primerih posrečili. Moj najzanimivejši primer v tem pogledu je bil primer nekega 16 letnega mladeniča, ki je ostal pritlikavec zaradi pomanjkanja potrebnega hormona. Dal sem mu pa primerno število injekcij, in v pol leta je zrasel za 19 centimetrov.

Vse človeško seksualno življenje je odvisno od seksualnega hormona možganskega podaljška. Če manjka ženskam, postanejo nerodovitne, če manjka moškim, se pojavijo težke motnje v potenci. A ta hormon se da tudi nadomestiti. Preparat sestavljam iz živalskih možganskih podaljškov in ga dovajam človeškemu telesu v obliki injekcij ali zdravil. V številnih primerih mi je uspelo, da sem povrnil ženskam rodovitnost. Moja zadnja pacientka je bila lepa, mlada žena, ki si je koprneče želela otroka. Dva meseca sem ji dajal injekcije, sedaj je že nekoliko mesecev mati popolnoma zdravega deteta.

Stražniki, ki so od kraja z nasmehom krotili nestrno mladino, so morali pozneje brzdati ali tolažiti obupance vseh barv: razen Francozov, Italijanov in Špancev tudi zgovorne drobne Anamite in podivjane, kakor škornje črne zastavne senegalske črnce. Vsa ta množica je bila zlozna samo dokler je prepevala pred tiskarno nemirno pesem: »Résultats, résultats, résultats...« Potem se je nenadno razdelila v dva tabora: v vesele in obupane. Samo Kitajci ohranijo vedno mirno kri in stojijo, ne da bi posegli v gnečo. Že od mladih nog verujejo v moč usode in se ji nočejo upirati. Pariški dnevniki, ki poročajo o tem vsakoletnem klanju otrok v Latinski četrti, prinašajo tudi nekatere zanimive odgovore nesrečnih maturantov: Profesor: »Ali ste bili na kolonialni razstavi?« Kandidat prikima. »Nu, katera mesta v Maroku so vam znana?« — »Suez.« — »Kako?« Hotel ste reči Fez? — Ne, prosim, Suez. — Kaj pa veste o Sueskem prekopu? — »Loči Španko od Maroka.« Drugi kandidat je trdovratno molčal, ko so mu stavili vprašanje o Juliju Cezarju. — »Stara zgodovina vas menda ni zanimala,« je rekel profesor. »Kako pa je s kolonialno zgodovino? Ali ste kaj čuli o Casablanci?« — »Bila je Cezarjeva soproga,« je odgovoril obupani kandidat.

Dejean poslanik v Moskvi

Francoska vlada bo nadomestila dosedanjega poslanika Herberta s poslanikom Dejeanom, sedanjim poslanikom v Rio de Janeiru

Pajki koristijo

Da so pajki za gozdove zelo koristne živali, so vedeli že v starem veku in o tem govori med drugimi n. pr. tudi slavni Aristoteles. Novejša raziskovanja so pokazala, da uničujejo žuželke, ki škodujejo lesu. V gozdove, kjer je dosti škodljivih gosenic, se pajki radi vsejujejo, ker imajo tam dosti hrane. Pajki so silno požrešni in če bi se hotel človek hraniti v istem razmerju, bi moral snesti vsak dan cellega vola ali vsaj srednje težkega prašiča.

Pajki pa se tudi zelo močno prilagodevajo barvam svoje okolice in se tako zavarujejo proti svojim sovražnikom, med katere spadajo zlasti krilati samci gozdne mravlje. Doslej so se izkazali za boljše uničevalce gosenic nego strupene tekočine, s katerimi obrizgavajo ljudje s pomočjo motornih brizgal ali letal ogrožene šume, kajti ta sredstva uničujejo vedno tudi koristne žuželke, n. pr. čebele.

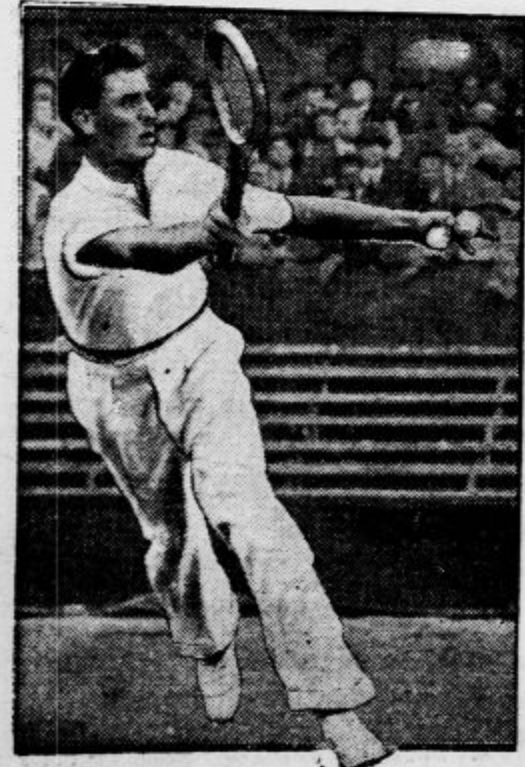
Ker napada pajk svoje žrtve tudi naravnost in jim zadaja smrtne ugrize, ni niti potrebno, da bi se gosenice ujele baš v njegovo mrežo. Opazovali so celo pajke, ki so ulovili plen s svojimi dolgimi nogami in ga potem usmrtili z ugrizom. Pajke potrebuje vlažnih in senčnih prostorov; kjer sta dana ta dva pogoja, je najboljši uničevalec drevesnih škodljivcev.

Napad gladnih na ameriško mesto

V okolici ameriškega mesta Henriette je velika beda in lakota prisilila brezposelne delavce, da so se združili v skupino 200 oseb in se odpravili iz vasi Devart v mesto. Na pohodu so vzklikali: »Dajte nam jesti, ker smo lačni!« Prišli so v Henrietto so napadli trgovine in zahtevali od lastnikov denarja. Prestrašeni trgovci so se morali zahtevam gladne množice vdati, tembolj, ker je policija popolnoma odpovedala. V naselbini Devart so namreč vse trgovine že delj časa zaprte, ker nimajo ljudje dela in tudi ne denarja, da bi si kupili potrebščine za življenje.

Inozemska pošta na »Malyginu«

Ruski ledolomilec »Malygin«, ki je konec prošlega tedna odrinil iz Arhangelska na vožnjo v arktične kraje, vozi s seboj 12.000 pisem za inozemstvo. Ta pošta se bo pozneje prekrčala na »Zeppelinu«, potem pa dostavila naslovnikom.

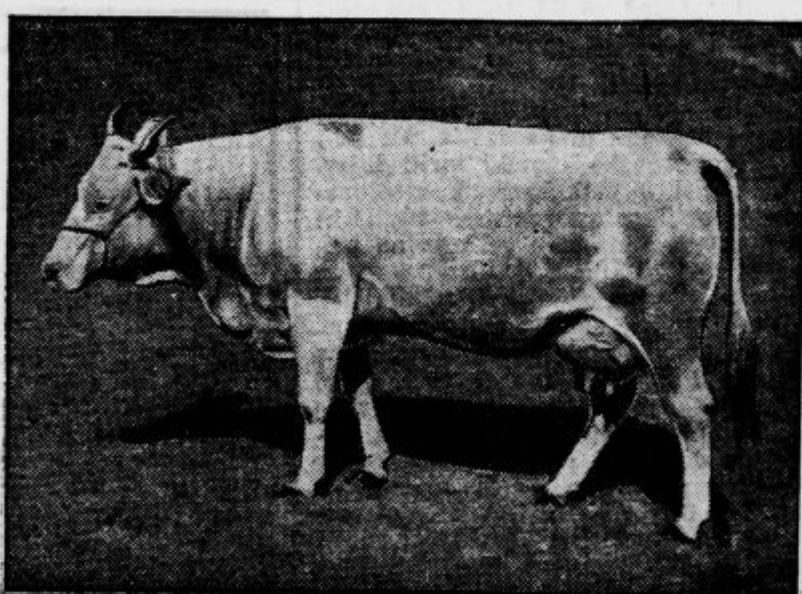

Na levi: Boj za Davisov pokal

Levo: Američan Frank Shilde, ki je premagal Angleža Perryja. — Desno: Anglež Austin, ki je premagal ameriškega zmagovalca v Wimbledonu Sydneya Wooda

Spodaj: Najboljša nemška mlekarica

je bavarska krava »Dolljitz« iz Kaltenbrunn. Dala je v zadnjem letu 11.548 kg mleka

Wimbledonske žoge

Prireditelji Wimbledonskih teniških tekem imajo velike izdatke. Največ denarja porabijo za žoge. Vsaka poletna prireditelja zahteva namreč od 7—8.000 žog. Igralca dobita po 6 žog za vsako srečanje in z njimi igra samo eno igro. Vsled tega se porabi dnevno do 600 žog. Prireditelji skrbno ogledajo, stehtajo in preizkusijo pred igro sleherno žogo. Pobiranje žog med igro je tudi odgovorna naloga. Vrši jo 50 dečkov v posebni uniformi, rdečih srajcah in zelenih kratkih hlačah. Vsako leto se vrši v Wimbledonu izbirna tekma, h kateri se javlja več sto dečkov. To službo štejejo v veliko čast in morajo izkazati izredno spretnost pa urnost. Prinašalci žog so seveda vneti športniki in vestno vršijo svojo dolžnost ter se nepopisno zanimajo za izid tekem. Oni med njimi, ki imajo že tri leta prakse, strežejo na osrednjem igrališču mednarodnim prvakom pri odločilnem srečanju. Ti »veterani« uživajo sloves strokovnjakov in poznajo številne podrobnosti vsake igre.

Svetilni trak proti malaričnim muham

Lekarinar Decanj v Meranu je izumil poseben svetilni trak, ki se namaže z nekim dišočim klejem. Na ta trak se rade lovijo razne škodljive žuželke, ki ne nasadejo navadnim muholovkam. Posebno uspešno se je izkazalo njegovo sredstvo v boju proti muham, ki prenašajo malarijo.

Smrt vdove raziskovalca Payerja

Tik pred koncem svojega 87. leta je umrla 15. t. m. v Etrelatu na Francoskem Fanny Payer, vdova znamenitega raziskovalca severnega tečaja, lovca in slikarja Julija Payerja.

Avtomobilska tekma za nemški Grand Prix

Na Nürburgringu se je v nedeljo vršila tekma za Grand Prix, ki pomeni višek dirkaške sezone v Nemčiji. Nad 100.000 gledalcev je prisostvovalo tekmi, za katero je dalo 13 avtomobilskih tvrdk na razpolago 47 voz, med njimi konstrukcije fantastične tvornosti. Zmagal je Caracciola na vozu Mercedes-Benz (4:34:10) s srednjo brzino 108,3 km pred lanskim zmagovalcem francoskim mojstrskim vozačem Chironom, ki je topot zaostal za 5 minut in je prišel drugi na cilj. Slika kaže položaj pred startom. Spodaj levo: Caracciola, desno: Chiron

Iz največjega razkošja v najnižjo bedo

Resničen roman nekdanje družabne zvezde carske Rusije. — Velika dobrotnica siromakov je sama umrla v revščini

Pred dobrimi tridesetimi leti je živel v Rusiji ena izmed tistih žensk, ki si lahko pokorijo svet — če jih je volja. Mlada, lepa in bogata dama je veljala za najsrečnejšo zvezdo carske Rusije. To je bila kneгинja Nariškina. Bila je tako sugestivna, da so jo obojevali možje in so se ji divile ženske. Za poljub njenih usten, za dotik njene roke so bili plemiči pripravljeni iti v smrt. Toda ni ga bilo med njimi srečnejša, ki bi zanj utripalo srce arastice. Usoda ji je namenila drugega moža, umetnika, siromaka. Ko se je nekoč po zimi peljala domov z dvornega plesa, je zagledala na Nevskem prospektu moško postavlo, ki se je skušala zavisteti

Čez ograjo v valove mrzle reke,

Pomignila je kočjažu, naj ustavi voz in prepričala samomorilno nakano neznanca. Potem je naložila premrlo telo jadne duše na voz in ga odpeljala v svoj grad. Tam ga je negovala. Izkazalo se je, da je rešenec mlad slikar, ki so ga neuspehi v umetnosti in beda tako potrlji, da je sklenil dati življenju slovo. To bi se bilo nedvomno zgodilo, da se ni pojavila kneginja z vozom. Ko pa je plemenitašica negovala bednega slikarja, je vzklikla v njenem srcu ljubezen do njega. Postala je nesrečnemu slikarju žena — v veliko zavist aristokratov, ki se jim ni hotela odzvati, kadar so prosili za njeno roko.

Toda sreča tega zakona je bila kratka. Slikar je kmalu po poroki umrl. Kal bolezn, ki jo je nosil v sebi še preden je spoznal plemenito rešiteljico, se ni dala odstraniti niti ob najsrečnejši negi ljubeče žene. Življenje je ugasnilo.

Po moževi smrti je ostala kneginja zvesta sklepu, da se ne omoži nikdar več. Vendar pa ni objokovala svoje nesreče. Nasprotno, uživala je življenje iz polnega. Mnogo je potovala po svetu in se posebno rada ustavljala v Monte Carlu, kjer se ji je posrečilo

petkrat »razbiti« banko.

v igralnici. S tem se je njeno premoženje povečalo za več milijonov. Toda kaj, ko ni umela gospodariti z novci! Še lažje kakor je denar zasluzila, ga je potrošila. Delila je revežem z odprtimi rokami tako dolgo, da je sama ostala — praznih rok. To bi ji smetovalo niti pozneje, ko je bila primorana zaradi zadrege prodati marsikak drag predmet, da je mogla poplačati svoje dolgove. Imela je tudi slovit

»zeleni diamant«.

od katerega se ni mogla ločiti. Ob neki priliki, ko je potrebovala denar, ga je le prodala trgovcu Saltykovu v Petrogradu. Zahtevala je zanj 100.000 rubljev. To, za tedanje razmere ogromno vsoto, je plačal kupec brez oklevanja, a še preden je mogla kneginja prebleto izgubo svojega kraljevskega dragulja, se je javil pri njej odposlanec Saltykova s prekrasno košarico rož in etujem, v katerem je bil dragocen diadem

s zelenim diamantom v sredini. Tako je Saltykov položil obojevalni kneginji dragocen kamen k nogam.

Potem je izbruhnila svetovna vojna. Kneginja Nariškina se je prelevila v bolničarko, postala je

angel vojaških lazaretov.

Revolucija, ki je omajala temelje starega režima, ji ni prinesla tolike škode kakor drugim izbrancem. Sovjeti, ki so poznali blago srce Nariškine, je niso zalezovali. Nova vlada je pač zaplenila njena posestva, dovolila pa ji je, da se je zatekla v varstvo svoje nekdanje služabnice, ki je zdaj postala njena dobrotnica.

Oropanja svojega sijaja, bleska in bogastva, je kneginja Nariškina preživljala zadnje dneve svojega življenja. Revolucija ji je vzela vse posvetno, pogubila je njeno srečo in jo izenačila z največjimi siromaki. Skrita velikemu svetu, ki je nekoč pazil na vsak njen migljaj, je umrla napol v prognanstvu,

kamor ni več posiljal žarek sonca nekdanje sreče. Pokopali so jo kakor pokopljejo vsakega bednega državljana Sovjetije, ki se ni posebno oddolžil rdečemu režimu.

Nacionalizem je sejal, komunizem žanje

Zaradi napetega položaja v Nemčiji so izbruhili v Gelsenkirchnu nemiri. Komunistične tolpe so plenile po trgovinah in poškodovale ulice

Angleška vzhodna obala se pogreza

Spremembe morskega dna v Severnem morju. — Ladje v nevarnosti, da nasedejo

V zadnjih mesecih so se pojavili v deželah okoli Severnega morja lažji, a tudi težji potresni sunki, ki so imeli svoje središče v morju samem. Takšen potres je bil n. pr. tudi zadnje dni. Ni napravil nobene vidne škode, a vendar so njegove posledice

zelo nevarne. Norveški parnik »Harbric« je namreč v zadnjem času izvršil celo vrsto globinskih merenj v Severnem morju in je ugotovil, da se je po vseh potresih morsko dno znatno izpreminjalo. Na nekaterih mestih se je dvignilo za celih 30 m, na drugih se je za isto toliko znižalo. In to za Severno morje mnogo pomeni.

Značilno je, da se je zniževanje izvršilo zlasti vzdolž angleške vzhodne obale, o kateri je šla v znanstvenih krogih že večkrat trditve, da se bo ob priliki kakšnega večjega potresa pogreznila v morje. To se doslej, hvala Bogu, še ni pripetilo, vendar pa je angleška admiraliteta zavoljo zadnjih potresov v hudih skrbih. Na mnogih mestih se je namreč obala tako spremenila, da obstoja velika nevarnost za vojne kakor trgovske ladje. Preti jim namreč nevarnost, da nasedejo ob mnogostevilnih podmorskih sipinah, ki so nastale v zadnjih mesecih. Treba bo, da se tem nevarnostim izognejo, prekontrolirajo zemljepisne karte in na novo izmerijo globine na številnih mestih. A to ne velja samo za angleško vzhodno obalo, temveč malo da ne za vsa nabrežja okoli Severnega morja.

Radio

Izvilleček iz programov

Sreda, 22. julija

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Koncert salonskega kvinteta. — 19.30: Portreti iz svetovne literature. — 20: Samospevi konservatorista Draga Burgerja. — 20.30: Koncert salonskega kvinteta; slovenska glasba. — 22: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 23. julija

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Gdč. Carmen Antič poje narodne in domorodne pesmi. — 19.30: Gimnastične vaje. — 20: Vremenska napoved. — 20.30: Kompozicijski večer prof. J. Breznika. — 21.15: Gosp. Premelj poje šlagerje. — 22: Napoved časa in poročila. — Prens plesne glasbe iz Bleda.

BEograd 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio orkestra. — 19: Večerni koncert. — 20.30: Prens koncerta iz Ljubljane. — 22.30: Poročila. — 22.50: Lahka godba orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Prens koncerta iz Ljubljane. — 22.40: Prenašanje tujih postaj. — PRAGA 17.10: Plošče. — 19.05: Vedre pesmi. — 19.30: Godba na pihala. — 20.25: Koncert na flauto. — 21: Operne arije in francoske pastourelle. — 21.30: Klavir. — 22.15: Koncert na orgle. — BRNO 17: Plošče. — 19.05: Prens iz Prage. — 21: Češka operna glasba. — 22.15: Prens iz Prage. — VARŠAVA 18: Koncert solistov. — 20.15: Poljuden koncertni večer. — 21.30: Sluhoigra. — 23: Lahka glasba. — DUNAJ 11.30: Koncert orkestra. — 13.15: Plošče. — 16.15: Znameni violinisti in pianisti na ploščah. — 20.15: Dunajske pesmi. — 21.25: Mešan glasbeni program. — 23: Plesna glasba na ploščah. — BERLIN 19.40: Vesele pesmi. — 21.10: Veseloigra. — 22.30: Godba za ples. — KONIGSBERG 16.30: Popoldanski koncert. — 20: Prens orkestralnega koncerta. — 21.10: Prens slušne reportaže z glasbo iz Lipskega. — MOHLACKER 16.30: Popoldanski koncert. — 19.45: Mešan program na ploščah. — 21: Koncert lahke glasbe. — 22.30: Koncert komorne glasbe. — 23.10: Godba za ples. — BUDIMPESTA 17.45: Koncert solistov. — 20: Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 21: Simfoničen koncert.

Vsak dan ena

»Tak Malči, če že pešješ, ne iztepaš obnem stola — kaj si bodo vendar mislili ljudje.«

39.-

Vrsta 4232-37

Platnen čevljiček iz čvrste-
ga sivega platna, ki se pri-
lega nogi, se lahko čisti in
je trpežen. Praktična obu-
tev za doma pri hiši, za vrt
in za poljsko delo. Otroški
39.-, ženski 49.-, moški
49.-

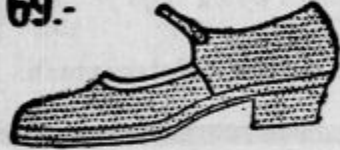
39.-

Vrsta 2941-00

Otroške sandale iz mehke-
ga usnja s trpežnim guma-
stim podplatom in peto. Va-
šim ljubljencem nepogojno
potrebne. Otroške 39.-,
ženske 49.-, moške 69.-

69.-

Vrsta 2145-09

Ženski platneni čevljički si-
ve barve, z gumastim pod-
platom in nizko peto. Pri-
pravili smo Vam jih za vsak-
danjo porabo, ker so jako
praktični, obenem pa tr-
pežni.

Vrsta 9897-70

Visoki gumasti škornji. So
zelo praktični in trpežni.
Mnogo Vam bodo koristili
pri delu na polju in v vodi.

169.-

69.-

Vrsta 3335-24

Udoben ženski platnen pol-
čevljič z gumastim podpla-
tom in nizko peto. Nosijo se
ves dan, za izprehode in za
delo.

169.-

Vrsta 1937-22

Elegantni polčevljič za go-
spode. Črni ali rjavi z gu-
mastim podplatom. Jako
praktični za vsako priliko.

169.-

Vrsta 2945-11

Te smo priredili za gospo-
dinje. Praktičen, udoben in
trpežen čevljiček iz črnega
boks. Imamo tudi takšne
lakaste čevljičke za nedeljo
in praznike.

249.-

Vrsta 7637-21

Posebno eleganten čevljič za
vsakega odličnega gospoda.
Imamo jih črne ali rjave
barve z usnjatim podplatom.

169.-

Vrsta 3635-18

Črni čevlji iz boks. Siroka
oblika in nizke usnjate pe-
te z gumo dajo tem čevljem
posebno udobnost. Nosijo se
navadne dni in ob prazni-
kih.

169.-

Vrsta 0167-00

Baganče za delo iz močne-
ga masnega usnja z guma-
stim podplatom in peto. So
zelo trpežni. Mažejo se z
našo mastjo, ki stane Din
6.-

199.-

Vrsta 2645-82

Udoben in eleganten čevlji-
ček za nedeljo. Hoja v njem
je ugodna. Nepogojno po-
treben vsaki ženski.

249.-

Vrsta 3967-22

Udoben čevljič iz črnega
boks. Tisti z gumastim
podplatom se nosijo ob de-
ževnem in blatnem vreme-
nu, tisti z usnjatim podpla-
tom pa služijo za nedeljo in
za praznik.

199.-

Vrsta 2645-28

Jako udoben čevljiček za
izprehode, s polvisoko peto.
Imamo jih iz laka in iz plat-
na s kombinacijo rjave bar-
ve.

199.-

Vrsta 9775-89

Eleganten in okusno okra-
šen lakast čevljiček z vi-
soko peto. Ti čevljički so
zlasti priljubljeni deklicam,
nosijo se pa ob nedeljah in
praznikih. Imamo jih tudi iz
platna.

99.-

Vrsta 3337-12

Platneni polčevljič za gospo-
do, sive barve. Izborna,
praktična in trpežna obu-
tev za nošo čez dan in za
delo.

249.-

Vrsta 9677-21

Čevljiček iz črnega teleče-
ga boks. z močnim podpla-
tom. Polkrožna oblika je za
nošo jako udobna in ela-
gantna. Izdelujemo jih raz-
nih širin.

V težki bolezni javljamo vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znancom, da je naš ljubljani in edini sin,
brat in svak, gospod

Gabrijelčič Mirko

abs. ing. iz Avč pri Gorici

dne 20. t. m. po težki bolezni v 32. letu starosti
Bogu vdano umrl.

Pogreb draga pokojnika bo v sredo, dne 22. ju-
lija 1931 ob 1/2 5. popoldne izpred mrtvaške veže
splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica bo v župni cerkvi v Kamniku.

Ljubljana-Kamnik, dne 21. julija 1931.

GABRIJELČIČ AVGUSTINA, mati; KLAVDIJA
poroč. ZVOKELJ, sestra; GORJUP RIHARD, šolski
upravitelj in DR. DOMINIK ZVOKELJ, odvetnik —
svaka in ostalo sorodstvo. 9368

SVEČICE, MAGNETI, DINAMO, ELEKTRICNE SVETILJKE ZA BICI-
LE IN MOTOCIKLE, MAZNIKI, SMERNIKI, BRISAČI ZA ZAŠČITNO
STEKLO itd.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo tvrdke Robert Bosch A. G. Stuttgart
FRANK I DRUG, ZAGREB, GUNDULICEVA ULICA 40.

Trstje za strope

iz najboljšega materiala in
prodaja najceneje
Jos. R. Puh, Ljubljana
Gradaška ul. št. 22, tel. 2513

naročajo le pri domači tvornici,

251

Oglasi v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

Zahvala

Ob nenadni in bridki izgubi naše ljubljene so-
proge oziroma mame, sestre, tete in svakinje, gospe

Matilde Anderlič

soproge trgovca in posestnika

smo prejeli mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja,
za katere izrekamo tem potom našo prisrčno zahvalo.
Posebno se moramo zahvaliti g. dr. Antonu
Hrovatu, ki je stal pokojnici z izredno požrtvoval-
nostjo vedno z dejanjem in tolažilno besedo ob
strani.

Nadalje se zahvaljujemo čč. duhovščini, vsem
ljubim sorodnikom, prijateljem in znancom, vsem
darovalcem krasnega cvetja in vencev ter vsem mno-
goštevilnim, ki so našo drago pokojnico na tako
casten način spremlili do prerane gomile.

Ohranite jo v dobrem spominu!

Ormož, dne 21. julija 1931.

9364

Zalujoči ostali.

Harry Sinclair Drago:

Seviljski pevec

Službujoča nuna je udarjala ob srebrno ploščo, pozivajoč go-
janke v samostan. Marija je vstala, da sledi pozivu, ali v tem tre-
nutku je prodril do nje srebrno-zvonik glas, ki je hrepeneč pel ro-
manco o sreči in o ljubezni. Pod dojmom tega glasu, v katerem je
bilo čutiti toliko življenja in toliko hrepenenja, je Marija pozabila
na zvonec. Šele lahka roka sestre Tereze jo je prebudila iz turob-
nih misli:

»Kasno je, dete moje. Treba bo iti k molitvi.«

Marija se je zdržnila in kakor srna odrzela v samostan. Danes
je bil velik praznik in monsignor Gomez sam je v mali kapelici
služil nunam večerni blagoslov.

Marija si je v naglici popravila svoje belo zagrinjalo in poklek-
nila v zadnji vrsti. Gledala je mirno lice svoje predstojnice ter se
branila posvetnih misli. Saj je bilo samostansko življenje ono, ki si
ga je sama radovoljno izbrala. Zdelo se ji je, da tako pač mora biti.
Medtem je monsignor Gomez začel s slabotnim glasom peti lita-
nije. Starček pa je moral kmalu povzdigniti svoj glas, ker je skozi
gotska okna prodirala grešna pesem o ljubavi in sreči, ki se je ob
spremljevanju kitare glasila iz kavarne onkraj samostanskega zidu.
Ob koncu litanij je predstojnica vstala, šla k Mariji ter ji velela,
naj ob spremljevanju orgel zapoje »Ave Marijo«. Marija je z drhte-
čim korakom odšla na kor. Še nikoli ni pela s takim občutkom.
Njen glas je zvenel tožno in na njenem licu se je odražala globoka

bol.

Glas pesmi se širi na vse strani. In dasi so pobožne nune hotele
z Marijino pesmijo zadušiti posvetno melodijo, je tudi Marijin glas
prodiral preko ograje ter se čudovito stapljal s pesmijo iz kavarne
de la Mariposa.

V tem je Juan končal svojo pesem in s pohlepom sledil globom
svoje drage, ki je nastopala v kavarni s strastnimi španskimi plesi.
Njegovo opazovanje je prekinila pesem, prihajajoča iz samostana
in mladenič je začel pozorno slediti pobožnemu napevu. Glas pevke
je bil tako svež, obenem pa je zvenel tako bolešno, da je Juan
vstal s svojega mesta in odšel proti zidu, da bi bolje čul prekrasno
petje.

Za razsvetljenim oknom kora je videl senčno sliko pojoče ro-
vinke. Pomišljal je, da li naj se popne na drevo, da bi od tod za-
gledal golobico, ki se skriva na samostanskem koru. Nenadoma pa
je za hrbtom zaslišal porogljiv smeh. Naglo se je obrnil in zagledal
za seboj smehljajoči se Lolin obraz:

»Vedela sem, da nameravaš nekaj nepoštenega. Kar naprej, go-
lobček moj.«

Juan se je razljutil, ker ga je bila Lola zasačila. »Molči, ti je
zabijal strogo, poslušati hočem!« Marija je pela, onadva pa sta
molčala, dokler niso utihnili zadnji akordi orgel.

»Lepo je pela,« je izjavil Juan zadovoljno.

Lola pa njegovo zanimanje za neznano pevko ni bilo všeč. Na-
mrščila se je iz se prezirljivo zasmejala:

»Dragi moj, postajaš sentimentalen, kakor kak pobožnjak. Ti
— pevec s tako divnim glasom, pa te da zamamit tak neizvežban

nežni ženski glasič. Meni se zdi, da tebe privlači nedolžnost, ne pa
pesem.«

Juan se je veselo zasmejal:

»Uganila si! Ravno kar sem mislil, kako je človeku prijetno, ko
vidi, da je na tem svetu vendarle še nekaj nedolžnosti.«

»To je sijajno! Dragec moj, ako ne bom močno pazila na te, mi
boš lahko še odletel nazaj v ono gnezdo — San Clemente, da obiraš
zrelo grozdje.«

Juan se je bil ravno pripravil, da odgovori primerno na te za-
smehljive besede, ali v nočni tišini se začuje glas sestre Angelike,
ki je z Marijo stopala po stopnicah s kora:

»Marija Consuelo, danes si lepo pela!«

Odgovor mlade devotke je bil tako tihi, da ga prisluškovalca
nista čula.

Lola se je obrnila k Juanu in dejala besno:

»Kako čudno naključje! Ta pevka je tvoja golobica iz San Cle-
menta. Ali ni čudno, da si ravno njo poslušal tako pozorno?«

Juan ni odgovoril. Zanje je bilo življenje polno smeha in brez-
skrbne radosti, zato se je samo zadovoljno nasmihal temu nena-
vadnemu naključju.

V Lolinih očeh pa se je zasvetila iskra ljubosumja:

»In ti si si upal trditi, da ne poznaš te deklice?«

»Rekel sem golo resnico,« je odvrnil Juan. »Saj mora biti še
otrok.« Naenkrat se mu vse to zazdi smešno, da se od srca na-
smeje. »Pojdj Lola, čas je, da zapleševa. Če ne, bo gospodar zopet
kričal.«

Objel je devotko okoli pasa in Lola se je tesno privila k njemu.
Polagoma sta se vračala v kavarno na oder.